

የአየር ጠባይ ትንበያ አገልግሎት ለተለያዩ ዘርፎች

ለግብርና

ለውሃ ሃብት አስተዳደር

ለትራንስፖርት

ለአደጋ መከላከል

ለአካባቢ ጥበቃ

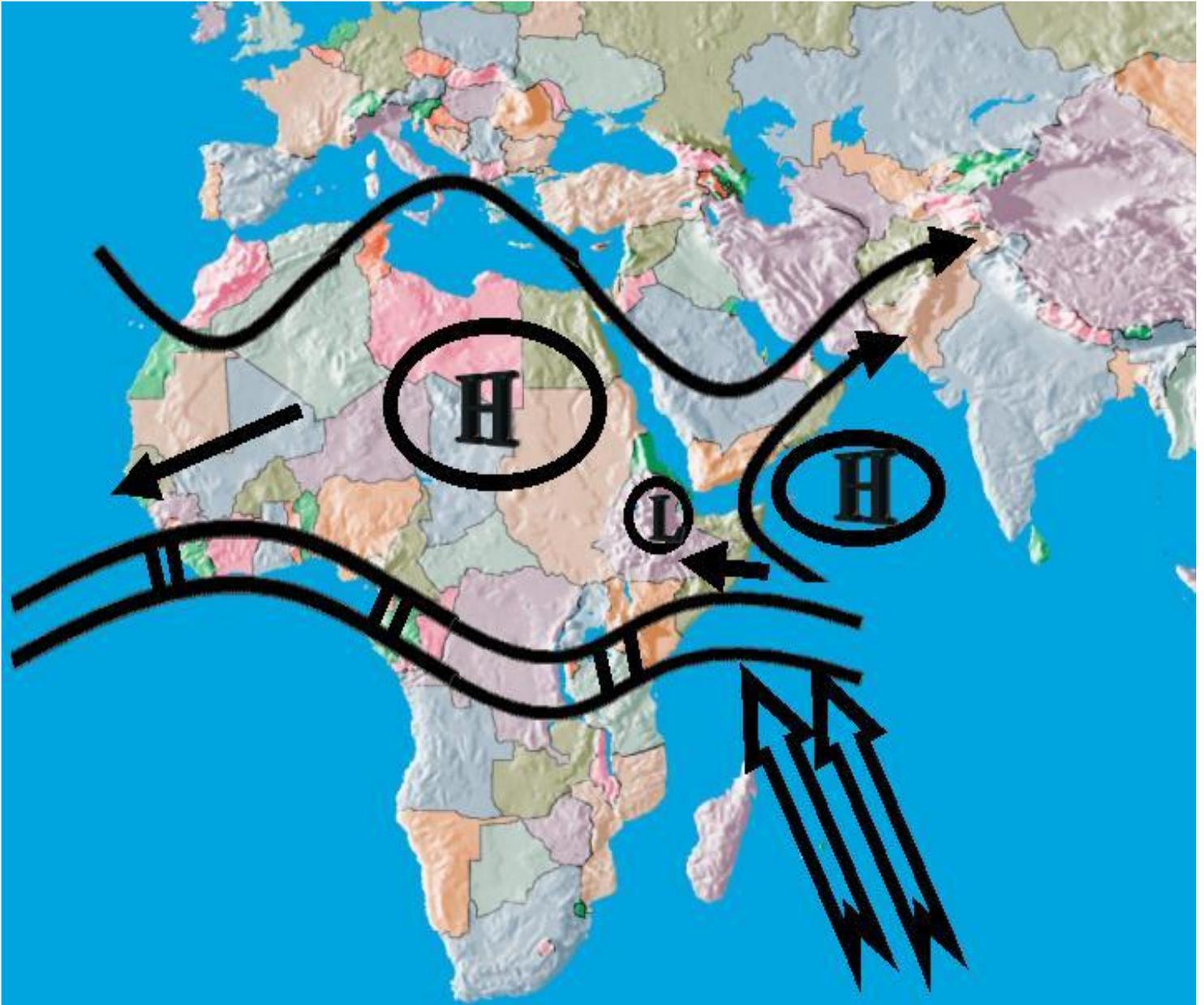

ለኮንስትራሽን

- በመደበኛ ሁኔታ በጋ ከአክቶበር እስከ ጃንዋሪ ድረስ ያሉትን ወራት የሚያጠቃልል ሲሆን፤ ለምስራቅ፣ ለደቡብና ለደቡብ ምስራቅ አካባቢዎች ደግሞ ከበልግ ቀጥሎ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው ሲሆን፤ በሌላ በኩል ለሰሜንና ለሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ደረቅ፣ ፀሀያማና ነፋሻማ የአየር ሁኔታ የሚስታወልበት ወቅት ነው።
- የዘንድሮው የበጋ ወቅት ዝናብ ሰጭ የሚታወቁ ገጽታዎች ከመጠናከራቸው ጋር ተያይዞ በተለይም በአክቶበር እና በዲሴምበር ወር ለበጋ ዝናብ መፈጠር ምቹ የሆኑ የሚታወቁ ገጽታዎች እየተስፋፉ እና እየተጠነከሩ ከመምጣታቸው ጋር ተያይዞ፤ በተለይም በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሁኑት የደቡብ አጋማሽ የሀገሪቱ ስፍራዎች ላይ እንዲሁም በክረምት ወቅት ዝናብ ሲያገኙ የነበሩት የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የተሻላ ገጽታ ነበራቸው። በተጨማሪም በመካከለኛው፣ በሰሜን ምስራቅ እና ሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች በብዙ ቦታዎቻቸው ላይ ወቅቱን ያልጠበቀ ከቀላል እስከ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ የተስተዋለበት ወቅት ነበር።
- የበጋ ዝናብ ሰጪ ክስተቶች በበጋ ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ ምቹ ሁኔታን በመፍጠራቸው የዘንድሮው በጋ ከመደበኛው ቀደም ብሎ በአብዛኛው የበጋ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ እንደጀመረ የተተነተኑ የሚታወቁ መረጃዎች ያሳያሉ። በአወጣጥ ረገድ ግን ከምዕራብ፣ ከመካከለኛው፣ ከምሥራቅና ከሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ መዘግየት አሳይቷል።
- በሌላ በኩል በተወሰኑ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከሳይቤሪያ በመነሳት ወደ ሀገራችን ሲገባ የነበረው ደረቅና ቀዝቃዛ የአየር ሁኔታ በመጠናከሩ ምክንያት በሰሜን ምስራቅ፣ በመካከለኛው እና በምስራቅ የሀገራችን አካባቢዎች ላይ የሌሊትና የማለዳው ቅዝቃዜ ተጠናክሮ ተስተውሏል።
- በአሁኑ ጊዜ በከባቢ አየርና በውቅያኖሶች ላይ በመታየት ላይ የሚገኙትና ለቀጣዮቹ ወራት በተተነበዩት መረጃዎች ላይ መሰረት ተደርጎ እ.ኤ.አ የ2023 ከዘንድሮው የበልግ ወቅት ጋር ተመሳሳይነት እንደሚኖራቸው (Analogue Years)፣ በተለይም 2023 እ.ኤ.አ ከዘንድሮው የበልግ ወቅት ጋር እንደ ምርጥ ተመሳሳይ ዓመት እንደሆነ ግንዛቤ ተወስዷል። መጨረሻው በልግ አሁን በትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ የባህር ወለል ሙቀት ከመደበኛ ጋር የተቀራረበ (ENSO-Neutral) እንደሚሆን እንዲሁም የሰሜናዊ ህንድ ውቅያኖስ መደበኛ የባህር ወለል ሙቀት መጠን (Neutral-IOD) ሆኖ ሊቆይ እንደሚችል ይጠበቃል።
- በመሆኑም በልግ ዋና የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የሶማሌ ክልል ደቡባዊ ክፍል መደበኛ፣ የቦረናና ጉጂ ዞኖች፣ የሲዳማ፣ የማዕከላዊና የደቡብ ኢትዮጵያ መደበኛና ከመደበኛ በላይ፣ በሌላ በኩል የደቡብ ትግራይ፣ የምስራቅ አማራ፣ አፋር፣ መካከለኛው እና የምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ እንደሚኖር ትንበያ ተሰጥቷል።
- በተጨማሪም የምዕራብና የደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ ይኖራቸዋል። በተጨማሪም የምዕራብ አማራና የጥቂት የቤንሻንጉልጉሙዝ ሰሜናዊ ክፍል አልፎ አልፎ ከሚጠናከሩት የአየር ሁኔታ ክስተቶች ላይ በመነሳት ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል።
- በሌላ በኩል በአብዛኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የቀኑ ክፍተኛ የሙቀት መጠን ከመደበኛው አንፃራዊ መጨመር እንደሚኖረውም ይጠበቃል።

**በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የኢትዮጵያ ሚቴዎሮሎጂ ኢንስቲትዩት
ወቅታዊ የአየር ጠባይ ትንበያ መጽሔት
የበልግ ወቅት አህጉራዊና ዓለም አቀፍ የሚቴዎሮሎጂ ገጽታዎች**

**እ.ኤ.አ 2025/26 የበጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማና
የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ**

አድራሻ:- ስልክ: 0115538394 ፋክስ: 0115517066/6625292 ፖ.ሳ.ቁ:1090 አዲስ አበባ

ኢሜይል: emi@ethiomet.gov.et ድህረገጽ: www.ethiomet.gov.et

ይዘት

2025/26 የቢጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማና የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ	1
አ ህ ፅ ሮ ት (Executive Summary)	1
ምዕራፍ አንድ	4
1. የ2025/26 የቢጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ	4
1.1 መግቢያ	4
1.2 በ2025/26 በቢጋ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ ከተተነበየው ጋር ሲነጻጸር	5
ምዕራፍ ሁለት	7
2. የ2026 በልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ	7
2.1 መግቢያ	7
2.3 የበልግ ወቅት የዝናብ ድርሻ	9
2.4 በበልግ ወቅት የሚስተዋለው የሙቀት ሁኔታ	10
2.5. 2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ትንበያ	11
2.6. እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት በክልሎች የሚጠበቀው የአየር ጠባይ አዝማሚያ	13
3.1 2025/26 የቢጋ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በግብርና ስራ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ	24
3.2 በ2025/26 የቢጋ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ	26
3.3 የቢጋ 2025/26 ወቅት የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ያሳደረው ተጽዕኖ	27
ምዕራፍ አራት	29
4.1 በበልግ 2026 ወቅት የሚኖረው የአየር ሁኔታ በግብርናው እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ	29
4.2 በበልግ 2026 ወቅት የሚጠበቀው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ	31
4.3 በበልግ 2026 ወቅት የሚኖረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ	33

እ.ኤ.አ የ2025/26 የቦጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

2025/26 የቦጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማና የ2026 የቦልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

አ ህ ፅ ሮ ት (Executive Summary)

በዚህ ጽሁፍ ውስጥ የ2025/26 ቦጋ የአየር ጠባይ ግምገማና የ2026 የቦልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ በጥልቀትና በዝርዝር ቀርቧል። ስለሆነም በጽሁፍ ውስጥ የተጠቀሱት ዓመታት እ.ኤ.አ ናቸው።

በመደበኛ ሁኔታ ቦጋ ከአክቶቦር እስከ ጃንዋሪ ድረስ ያሉትን ወራት የሚያጠቃልል ሲሆን፣ የክረምት ዝናብ ሰጪ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች እየተዳከሙ እና የክረምት ድንበር (ITCZ) ወደ ደቡብና ደቡብ ምስራቅ ከሚያደርገው ማፈገፊያ ጋር ተያይዞ ለምስራቅ፣ ለደቡብና ለደቡብ ምስራቅ አካባቢዎች ደግሞ ከቦልግ ቀጥሎ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው ሲሆን፣ ለሰሜንና ለሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ደረቅ፣ ፀሀያማና ነፋሻማ የአየር ሁኔታ የሚስተዋልበት ወቅት ነው። በቦጋ ወቅት በመደበኛ ሁኔታ ከሚከሰቱት የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች ጥንካሬ አንጻር በተለያዩ ዓመታት ደረቅ ወይም እርጥበታማ የአየር ጠባይ የሚዘወተርበት ከመሆኑ ጋር ተያይዞ በተለያዩ የሀገሪቱ ሥፍራዎች ላይ አዎንታዊ እና አሉታዊ ተጽዕኖ ያሳድራል።

የኢትዮጵያ ሚቴዎሮሎጂ ኢንስትትዩት በዓመት ሶስት ጊዜ የወቅት ትንበያዎችን በማዘጋጀት ለልዩ ልዩ ባለድርሻ አካላት ትንበያና ቅድመ ማስጠንቀቂያዎችን ይሰጣል። በዚህ መሰረትም ለቦጋ 2025/26 የወቅት ትንበያ ተሰጥቶ እንደነበር የሚታወስ ሲሆን፣ በዚያን ጊዜ በተሰጠው ትንበያ መሰረት ቦጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የቦረናና ጉጂ ዞኖች፣ ሲዳማ እና ደቡብ ኢትዮጵያ መደበኛ ዝናብ፣ የሶማሌ ክልል ደቡባዊ ክፍል ድግሞ ከመደበኛ በታች የሆነ የዝናብ መጠንና ስርጭት እንደሚኖራቸው ትንበያ ተሰጥቶ ነበር። እንዲሁም የምዕራብና ደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ እንደሚያገኙ፣ በተጨማሪም እየተስተዋሉ ከሚገኙት የአየር ሁኔታ ክስተቶች ላይ በመነሳት በሰሜን፣ በመካከለኛው፣ በምስራቅና በሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ወቅቱን ያልጠበቀ ዝናብ እንደሚኖር በትንበያው ተመላክቶ ነበር። በተጨማሪም በሰሜን ምስራቅ፣ በምስራቅና በደቡብ ክፍተኛ ቦታዎች ላይ የቀኑ ዝቅተኛ የሙቀት መጠን ከ 5 ዲግሪ ሴልሻየስ በታች

እ.ኤ.አ የ2025/26 የበጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

እንደሚሆን የተጠቆመ ሲሆን፤ ከዚህ ጋር ተያይዞ የውርጭ ክስተት በሚዘወተርባቸው በሰሜን ምስራቅ በመካከለኛው እና በምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ውርጭ የመከሰት ዕድሉ ከፍተኛ እንደሚሆን የትንበያ ተስጥቶ ነበር።

ባለፈው የበጋ ወቅት ወደ ሀገራችን ሲገባ የነበረው ዕርጥበት አዘል አየር በተለይም በአክቶበር እና በዲሴምበር ወር ለበጋ ዝናብ መፈጠር ምቹ የሆኑ የሚታዩሉ ገጽታዎች እየተስፋፉ እና እየተጠነከሩ ከመምጣታቸው ጋር ተያይዞ፤ በተለይም በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሁኑት የደቡብ አጋማሽ የሀገሪቱ ስፍራዎች ላይ እንዲሁም በክረምት ወቅት ዝናብ ሲያገኙ የነበሩት የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የተሻላ ገጽታ ነበራቸው። በመሆኑም፤ በዚህ ወቅት በመደበኛ ሁኔታ ዝናብ የሚያገኙት የደቡብ ኦሮሚያ ዞኖች፣ የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል ደቡባዊ ዞኖች፣ የደቡብ እና የደቡብ ምስራቅ ሶማሌ ዞኖች ላይ ከቀላል እስከ መካከለኛ መጠን ያለው ዝናብ የተመዘገበ ሲሆን፤ አልፎ አልፎ ጠንከር ያለ የደመና ክምችት ተስተውሎባቸዋል። እንዲሁም ለዝናብ መኖር አመቺ ሁኔታ የሚፈጥሩ የአየር ሁኔታ ክስተቶች መጠናከር በማሳየታቸው ምክንያት በምዕራብ አጋማሽ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ከነበራቸው የደመና ሽፋን በመጠንም ሆነ በስርጭት የተሻለ ዝናብ ነበራቸው። በተለይም በዚህ ወቅት በመደበኛ ሁኔታ ደረቃማ የአየር ሁኔታ የሚስተዋልባቸው የሰሜን ምዕራብ፣ ምዕራብ እና ሰሜን የሀገሪቱ አካባቢዎች በአንዳንድ ቦታዎቻቸው ላይ አልፎ አልፎ በነበሩት ቀናት ወቅቱን ያልጠበቀ አነስተኛ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል።

በሌላ በኩል በኖቬምበር እና በጃንዋሪ ወራቶች ከሳይቤሪያ ከፍተኛ የአየር ግፊት ላይ በመነሳት ወደ ሀገራችን የሚነፍሰው ደረቅ እና ቀዝቃዛ አየር ከመጠናክሩ ጋር በተያያዘም የበጋው ደረቅ፣ ፀሐይማና ነፋሻማ የአየር ሁኔታ በተለይም በሰሜን፣ ምስራቅ፣ መካከለኛውና ደቡብ ደጋማ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የለሊቱና የማለዳው ቅዝቃዜ ከአምስት (5) ዲግሪ ሴልሺየስ በታች በታች ሆኖ ተመዝግቧል።

በአጠቃላይ ባለፈው የበጋ ወቅት በአብዛኛው የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ ዝናብ እንደተስተዋለባቸውና፤ ይህም ሁኔታ በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው ለሆኑት በደቡብና ደቡብ ምስራቅ ለሚገኙ አርሶ እና አርብቶ አደሮች ምቹ ሁኔታን የፈጠረ ነበር። በሌላ በኩል በመካከለኛው፣ በሰሜን ምስራቅ እና በሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ወቅቱን ያልጠበቀ ከቀላል እስከ መካከለኛ መጠን ያለው ዝናብ ተስተውሏል።

እ.ኤ.አ የ2025/26 የቦጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

የበልግ ወቅት ከፌብሩዌሪ እስከ ሜይ ያሉትን አራት ወራትን ያካትታል። በዋናነት የበልግ አብቃይ የሆኑት የደቡብ፣ ደቡብ ምስራቅ፣ ምስራቅና ደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች ዋናና የዝናብ ወቅታቸው ሲሆን፤ እንዲሁም ለሰሜን ምስራቅና የምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው ነው። በመደበኛ ሁኔታ በዚህ ወቅት የሚታየው የዝናብ ስርጭትና መጠን በቦታና በጊዜ ወጥ ያልሆነና ከፍተኛ መዋዠቅ የሚታይበት ነው። ይሁን እንጂ በበልግ ወቅት የሚዘንበው ዝናብ ከላይ በተጠቀሱት ቦታዎች ላይ ለሚዘሩ የአጭር ጊዜ ሰብሎች፣ ለመኸር ማሳ ዝግጅት እንዲሁም በአርብቶ አደሩና ከፊል አርብቶ አደሩ አካባቢዎች ላይ ለግጦሽ ሳርና ለመጠጥ ውሀ አቅርቦት ያለው ጠቀሜታ የጎላ ነው።

በአሁኑ ጊዜ በከባቢ አየርና በውቅያኖሶች ላይ በመታየት ላይ የሚገኙትና ለቀጣዮቹ ወራት በተተነበዩት መረጃዎች ላይ መሰረት ተደርጎ እ.ኤ.አ 2023 ዓመት ከዘንድሮው የበልግ ወቅት ጋር ተመሳሳይነት እንደሚኖረው (Analogue Year) ግንዛቤ ተወስዷል። መጨመሩ በልግ አሁን በትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ የባህር ወለል ሙቀት ከመደበኛ ጋር የተቀራረበ (ENSO-Neutral) እንደሚሆን እንዲሁም የሰሜናዊ ህንድ ውቅያኖስ መደበኛ የባህር ወለል ሙቀት መጠን (Neutral-IOD) ሆኖ ሊቆይ እንደሚችል ይጠበቃል።

በመሆኑም በልግ ዋናና የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የሶማሌ ክልል ደቡባዊ ክፍል መደበኛ፣ የቦረናና ጉጂ ዞኖች፣ የሲዳማ፣ የማዕከላዊና የደቡብ ኢትዮጵያ መደበኛና ከመደበኛ በላይ፣ በሌላ በኩል የደቡብ ትግራይ፣ የምስራቅ አማራ፣ አፋር፣ መካከለኛው እና የምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ እንደሚኖር ትንበያ ተሰጥቷል። በሌላ በኩል የምዕራብና የደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ ይኖራቸዋል። በተጨማሪም የምዕራብ አማራና የጥቂት የቤንሻንጉልጉሙዝ ሰሜናዊ ክፍል አልፎ አልፎ ከሚጠናከሩት የአየር ሁኔታ ክስተቶች ላይ በመነሳት ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል። በሌላ በኩል በአብዛኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን ከመደበኛው አንፃራዊ መጨመር እንደሚኖረውም ይጠበቃል።

እ.ኤ.አ የ2025/26 የቦጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

ምዕራፍ አንድ

1. የ2025/26 የቦጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

1.1 መግቢያ

በመደበኛ ሁኔታ ቦጋ ከአክቶበር እስከ ጃንዋሪ ድረስ ያሉትን አራት ወራት የሚያጠቃልል ሲሆን፤ የክረምት ዝናብ ሰጪ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች እየተዳከሙ እና የክረምት ድንበር (ITCZ) ወደ ደቡብና ደቡብ ምስራቅ ከሚያደርገው ማፈገፈግ ጋር ተያይዞ በምስራቅ፣ በሰሜንና በሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ደረቅ፣ ፀሀያማና ነፋሻማ የአየር ሁኔታ የሚታይበት ሲሆን፤ ለደቡብና ለደቡብ ምስራቅ አካባቢዎች ደግሞ ከበልግ ቀጥሎ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው ነው። በዚህ ጽሁፍ ውስጥ በ2025/26 የቦጋ ወቅት በሀገሪቱ የተለያዩ አካባቢዎች ላይ የታየው የዝናብ እና የቀኑ ዝቅተኛ የሙቀት መጠን በጊዜና በቦታ ሥርጭት አንፃር ተገምግሞ የቀረበ ሲሆን፤ በተለያዩ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴዎች ላይ ያሳደረው አሉታዊና አዎንታዊ ተፅዕኖን በተመለከተም ጠቅለል ባለ መልኩ ቀርቧል።

ከዚህ በተጨማሪም በቦጋ መግቢያ ላይ ለወቅቱ የተሰጠው የአየር ጠባይ አዝማሚያ ትክክለኛነትን ከመገምገም ጎን ለጎን በወቅቱ ከመደበኛው ሁኔታ ወጣ ባለ መልኩ በተከሰቱት የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች ላይ ግምገማ ተደርጓል።

በዘንድሮው የቦጋ ወቅት ወደ ሀገራችን ሲገባ የነበረው ዕርጥበት አዘል የአየር ሁኔታ በመጀመሪያዎቹ ሁለት ወራት ከመጠናከሩ ጋር ተያይዞ ቦጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት በደቡብና ደቡብ ምስራቅ ኢትዮጵያ ክፍሎች ላይ ዝናብ በቦታና በመጠን ረገድ የተሻለ ነበር። እንዲሁም ለዝናብ መኖር አመቺ ሁኔታ የሚፈጥሩ የአየር ሁኔታ ክስተቶች መጠናከር በማሳየታቸው ምክንያት በምዕራብ አጋማሽ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ከነበራቸው የደመና ሽፋን በመጠንም ሆነ በስርጭት የተሻለ ዝናብ ነበራቸው። በተለይም በዚህ ወቅት በመደበኛ ሁኔታ ደረቃማ የአየር ሁኔታ የሚስተዋልባቸው የሰሜን፣ የሰሜን ምስራቅ፣ የመካከለኛው እና የምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ወቅቱን ያልጠበቀ ከቀላለ እስከ መካከለኛ መጠን ያለው ዝናብ ተስተውሏል። በተጨማሪም አልፎ አልፎ ከነበረው የደመና ክምችት የዝናቡ መጠንና ስርጭትም በተለያዩ ቦታዎች ላይ ከቀላለ እስከ መካከለኛ መጠን

እ.ኤ.አ የ2025/26 የበጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

ያለው ዝናብ በአንዳንድ ስፍራዎች ላይ የተመዘገበ ሲሆን፤ በጥቂት ቦታዎች ላይም ከባድ ዝናብ ተመዝግቧል።

ለዘንድሮ የበጋ ወቅት የአየር ጠባይ ትንበያ ከመስጠቱ አስቀድሞ በትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ መካከለኛውና ምሥራቃዊ ክፍል ላይ ቀደም ባሉት ወራት የነበረውና በመጨረሻ የበጋ ወቅት የሚኖረው የባህር ወለል ሙቀት ሂደት ላይ ሳይንሳዊ ትንታኔና ጥናት ተደርጓል። በበጋ ወራት የምስራቅና የመካከለኛው ፓስፊክ ውቅያኖስ የላይኛው የውሃ አካላት ከመደበኛው በታች መቀዝቀዝ (La Nina) ክስተት ተጽዕኖ ሥር ሆኖ እንደሚቀጥል በተጨማሪም የህንድ ውቅያኖስ ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ መሞቅ ጋር ተያይዞ የዘንድሮ የበጋው ወቅት (Neutral IOD) ስር ሊሆን እንደሚችል ተመላክቷል። በተጨማሪም በአትላንቲክ ውቅያኖስ ሰሜናዊ ክፍል እንዲሁም በሜዲትራኒያን ባህር ላይ መደበኛና ከመደበኛው በላይ የባህር ወለል መሞቅ እንደሚኖር ተጠቁሟል። ከዚህ ጋር ተያይዞ በመጨረሻ በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የቦረናና ጉጂ ዞኖች፤ ሲዳማ እና ደቡብ ኢትዮጵያ መደበኛ ዝናብ፤ የሶማሌ ክልል ደቡባዊ ክፍል ደግሞ ከመደበኛ በታች የሆነ የዝናብ መጠንና ስርጭት እንደሚኖራቸው ትንበያ ተሰጥቷል። እንዲሁም የምዕራብና ደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ እንደሚያገኙ፤ በተጨማሪም እየተስተዋለ ከሚገኙት የአየር ሁኔታ ክስተቶች ላይ በመነሳት በሰሜን፣ በመካከለኛው፣ በምስራቅና በሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ወቅቱን ያልጠበቀ ዝናብ እንደሚኖር በትንበያው ተመላክቶ ነበር።

የዘንድሮው የበጋ ወቅት የበጋ ዝናብ ሰጪ ክስተቶች በበጋ ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ ምቹ ሁኔታን በመፍጠራቸው የዘንድሮው በጋ ከመደበኛው ቀደም ብሎ በአብዛኛው የበጋ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ እንደጀመረ የተተነተኑ የሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያሳያሉ። በአወጣጥ ረገድ ግን ከምዕራብ፣ ከመካከለኛው፣ ከምሥራቅና ከሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ መዘግየት አሳይቷል።

1.2 በ2025/26 በበጋ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ ከተተነበየው ጋር ሲነጻጸር

ለ2025/26 የበጋ ወቅት በተሰጠው ትንበያ በተለይም በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የቦረናና ጉጂ ዞኖች፤ ሲዳማ እና ደቡብ ኢትዮጵያ መደበኛ ዝናብ፤ የሶማሌ ክልል ደቡባዊ ክፍል ደግሞ ከመደበኛ በታች የሆነ የዝናብ መጠንና ስርጭት እንደሚኖራቸው፤

እ.ኤ.አ የ2025/26 የበጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

እንዲሁም የምዕራብና ደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ እንደሚያገኙ፤ በተጨማሪም እየተስተዋሉ ከሚገኙት የአየር ሁኔታ ክስተቶች ላይ በመነሳት በሰሜን፣ በመካከለኛው፣ በምስራቅና በሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ወቅቱን ያልጠበቀ ዝናብ እንደሚኖር ወቅት ከመጀመሩ በፊት መገለጹ የሚታወስ ነው።

በዚህ መሰረት ባለፈው የበጋ ወቅት በአብዛኛው የደቡብ አሮሚያ እና የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል ዞኖች እንዲሁም የደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ ዝናብ የተስተዋለባቸው ሲሆን፣ በሰሜን አጋማሽ፣ በመካከለኛው እና በምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የነበረው ወቅቱን ያልጠበቀ ዝናብ እንደነበረ የሚታወቅ መረጃዎችን ይጠቁማሉ።

በሌላ በኩል የበጋ ወቅት መገለጫ ከሆኑት የአየር ሁኔታ ክስተቶች መካከል የሌሊትና የማለዳው ቅዝቃዜ ጠንክሮ መታየት እንዲሁም በአንዳንድ ክፍተኛ ቦታዎች ላይ አልፎ አልፎ ውርጭ መከሰት ነው። ይሁን እንጂ በዘንድሮው የ2025/26 የበጋ ወቅት በአክቶበር እና በዲሴምበር ወራት በብዙ የሀገሪቱ ቦታዎች ላይ ከፍተኛ የደመና ሽፋን መኖር ጋር ተያይዞ የሌሊቱና የማለዳው ቅዝቃዜ ጎልቶ አልታየም። ይሁን እንጂ በኖቬምበር እና በጃንዋሪ ወራት ከሳይቤሪያ በመነሳት ወደ ሀገራችን ሲገባ የነበረው ደረቅና ቀዝቃዛ የአየር ሁኔታ በመጠናከሩ ምክንያት በሰሜን ምስራቅ፣ በመካከለኛው እና በምስራቅ የሀገራችን አካባቢዎች ላይ የሌሊትና የማለዳው ቅዝቃዜ ተጠናክሮ ነበር። ከዚህ ጋር ተያይዞ በተለይም በመካከለኛው በሰሜን ምስራቅ እና በደቡብ ክፍተኛ ቦታዎች ላይ ከ5 ዲግሪ ሴልሽየስ በታች ሆኖ ተመዝግቧል።

Ethiopian Meteorology Institute

በአጠቃላይ ለበጋ 2025/26 ወቅቱ የተሰጠው ትንበያ 78 ከመቶ ትክክል መሆኑን በተሰበሰቡት መረጃዎች ላይ ሳይንሳዊ ትንታኔ በማድረግ ለመገንዘብ ተችሏል (ካርታ 1ሐ)

::

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

ምዕራፍ ሁለት

2. የ2026 በልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

2.1 መግቢያ

በልግ ከፌብሩዌሪ እስከ ሜይ ድረስ ያሉትን አራት ወራት ያካትታል። በልግ ለደቡብና ለደቡብ ምሥራቅ ኢትዮጵያ ዋናው የዝናብ ጊዜ ሲሆን፤ ከዓመታዊ የዝናብ መጠኑም 55% ይሸፍናል። በዚህ ወቅት የሚኖረው ዝናብ አጀማመሩ ከዓመት ዓመት ከፍተኛ ተለዋዋጭነት የሚያሳይ ቢሆንም፤ በመደበኛ ሁኔታ ግን ከፌብሩዌሪ አጋማሽ በኋላ መዝነብ ይጀምራል። የወቅቱ ዝናብ በመደበኛው ሁኔታ ተስፋፋቶ መዝነብ የሚጀምረው ግን ከማርች የመጀመሪያው ሳምንት ጀምሮ በመሆኑ ከማርች አጋማሽ እስከ ኤፕሪል መጨረሻ ድረስ ያሉት ወሳኝ የዝናብ ጊዜያት ናቸው። በዚህ ዕውቀት በበልግ ወቅት በመደበኛው ሁኔታ በሚስተዋሉት የአየር ጠባይ ክስተቶች ላይ ትንታኔ በመስጠት የመጨመሩ በልግ የአየር ጠባይ አዝማሚያ ተዘጋጅቷል። በመጨረሻም በወቅቱ ከሚጠበቀው የአየር ጠባይ ጋር በተገናዘበ መልኩ በተለያዩ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ዘርፎች ላይ ሊያሳድር የሚችለውን ተፅዕኖ በተመለከተ ማብራሪያ ቀርቧል።

በመጨረሻም የበልግ ወራት ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ (ENSO-Neutral) ክስተት ተጽዕኖ ሥር ሆኖ እንደሚቀጥል እና የህንድ ውቅያኖስም ከመደበኛ ጋር የተቀራረበ መሞቅ (Neutral-IOD) እንደሚያሳይ የትንበያ መረጃዎች ያመላክታሉ። ከዚህም ሌላ በቅርበት በሚገኙት የውሃ አካላትና በከባቢ አየር ውስጥ ሊከሰቱ በሚችሉትና በበልግ የአየር ጠባይ ላይ ተፅዕኖ ሊያሳድሩ በሚችሉ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች ላይ ሰፊ ጥናት ከተደረገ በኋላ በመጨረሻም የበልግ ወቅት የሚጠበቀው የአየር ጠባይ አዝማሚያ በሚከተለው መልክ ሳይንሳዊ ትንታኔን በመከተል ተዘጋጅቷል።

2.2 የበልግ ወቅት የዝናብ አማካይ ገጽታ

በመደበኛ ሁኔታ የበልግ ዝናብ በአጀማመሩም ሆነ በአወጣጥ ረገድ ከፍተኛ ተለዋዋጭነት የሚያሳይ ከመሆኑም በተጨማሪ በመጠንና በስርጭትም የተለዋዋጭነት ባህሪ ያሳያል።

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

በዚህም መሰረት በበልግ ወቅት በእያንዳንዱ ወር በመደበኛው ሁኔታ የሚኖረው የዝናብ ሁኔታን ማወቁ ለወቅቱ የተሰጠውን ትንበያ በጥንቃቄ ለመጠቀም ይረዳል።

በፌብሩዋሪ በመደበኛ ሁኔታ የሚታየው የዝናብ መጠንና ስርጭት የተሻለ መልክ የሚኖረው ከወሩ ከመጨረሻዎቹ አስር ቀናት ጀምሮ ነው። በወሩ በመደበኛው ሁኔታ የሚጠበቀው አማካይ የዝናብ መጠን በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በደቡብ ኢትዮጵያ እና በሲዳማ በልግ አብቃይ አካባቢዎች ላይ ከ41-70 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ከ10-15 ቀናት ያህል ይዘንባል። ይሁንና የሱማሌ ደቡባዊ አጋማሽና ከኦሮሚያ ክልል የቦረና፣ ጉጂ እና ሰሜን ሸዋ፣ ከአማራ ክልል የምስራቅ አማራ፣ ከአፋር ክልል ዞን 3 እና ዞን 5 አንዳንድ አካባቢዎች የወሩ አማካይ የዝናብ መጠን ከ21-40 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ከ5-10 ቀናት ያህል ይዘንባል (ካርታ 2ሀ)። በማርች የበልግ ዝናብ ቀስ በቀስ በሀገሪቱ በልግ አብቃይ አካባቢዎች ላይ እየተስፋፋ ከመሄዱ አንጻር የተሻለ ዝናብ ይስተዋላል። ስለሆነም በዚህ ወር በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በደቡብ ኢትዮጵያ እና በሲዳማ ክልል እንዲሁም በደቡብ ኦሮሚያ በልግ አብቃይ አካባቢዎች ላይ ከ71-120 ሚ.ሜ ዝናብ ከ10-15 ቀናት ያህል ይኖራል። በሌላ በኩል ደግሞ አብዛኛዎቹ የምስራቅ አማራ፣ የመካከለኛው ኦሮሚያ እና የምዕራብ ኦሮሚያ፣ የሰሜን ሰማሌ፣ ከአፋር ክልል ዞን 3 እና ዞን 5 አካባቢዎች ላይ ከ41-70 ሚ.ሜ ዝናብ ከ10-15 ቀናት ያህል ይገኛሉ። ከሱማሌ ክልል ዋነኛ የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ በሆነው በሱማሌ ደቡባዊ አጋማሽ አካባቢዎች ላይ የዝናቡ ሁኔታ ከቀዳሚው ወር እየተሻሻለ የሚመጣ ቢሆንም፣ ከ210 ሚ.ሜ የማይበልጥ ሆኖ ከ10 ለማይበልጡ ቀናት በአማካይ ይዘንባል (ካርታ 2ለ) ።

ከበልግ ዝናብ በመጠንም ሆነ በሥርጭት ከፍተኛውን ድርሻ የሚወስደው በኤፕሪል የሚዘነበው ዝናብ ነው። ስለሆነም የወሩ አማካይ የዝናብ መጠን የደቡብ ትግራይ፣ የምስራቅ አማራና የሱማሌ አካባቢዎችን ጨምሮ ከ70-120 ሚ.ሜ ይደርሳል። በእነዚህ አካባቢዎች የዝናብ ቀናትም በዚያው መልክ የሚጨምር በመሆኑ ከ10-20 ለሚደርሱት ቀናት ያህል ዝናብ ይኖራል። በተቀሩት የሀገሪቱ አካባቢዎች ማለትም የምዕራብ፣ ሰሜን ምዕራብና ሰሜን ኢትዮጵያ አካባቢዎች ላይም ቢሆን የዝናቡ መጠንና ሥርጭት እየተስፋፋ የሚሄድ በመሆኑ ለ10 ቀናት ያህል እስከ 70 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ በአማካይ ይኖራል። በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በደቡብ ኢትዮጵያ፣ በሲዳማ ክልል እና ደቡብ ኦሮሚያ በልግ አብቃይ አካባቢዎች ላይ ከ161-260 ሚ.ሜ ለ20 ቀናት ያህል ዝናብ ይኖራል (ካርታ 2ሐ) ።

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

የበልግ ወቅት መጨረሻ በሆነው በሜይ ወር የዝናቡ መጠንና ሥርጭት ከደቡብና ከደቡብ ምሥራቅ በልግ አብቃይ አካባቢዎች ላይ እየቀነሰ ከመሄዱም በተጨማሪ ከመካከለኛው፣ ከምሥራቅና ከሰሜን ምሥራቅ ኢትዮጵያም ይቀንሳል። ነገር ግን ዝናቡ በደቡብ ምዕራብ፣ በምዕራብና በሰሜን ምዕራብ አካባቢዎች ላይ እየተስፋፋ በመሄድ ብዙ ቦታዎችን ያዳርሳል። በዚህም መሠረት አብዛኛው የአሮሚያ ክልልን ጨምሮ የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ የደቡብ ኢትዮጵያ፣ የማዕከላዊ ኢትዮጵያ፣ የሲዳማ ክልል፣ የጋምቤላና የቤንሻንጉል ጉሙዝ ክልል ከ121-260 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ከ15-20 ቀናት ያህል ያገኛሉ። በሌላ በኩል ደግሞ የትግራይና የአማራ ምዕራባዊ ክፍልና የሱማሌ አካባቢዎች ከ41 እስከ 120 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ለ10 ቀናት ያህል በአማካይ ያገኛሉ (ካርታ 2መ)።

ጠቅለል ባለ መልኩ የበልግ ወቅት ዝናብ በአማካይ በሀገሪቱ በልግ አብቃይ አካባቢዎች ላይ ከፍተኛ ድርሻ የሚኖረው ሲሆን፣ ከሌሎች የሀገሪቱ ክፍሎች ይልቅ በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በደቡብ ኢትዮጵያ እና በሲዳማ ክልል እንዲሁም በደቡብ፣ በምዕራብና በምሥራቅ አሮሚያ አካባቢዎች ላይ ከ300-800 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ያገኛሉ። ይሁንና ከ100-300 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ በተቀሩት የሀገሪቱ በልግ አብቃይ አካባቢዎች ላይ ይስተዋላል። በሌላ በኩል ደግሞ የአፋር፣ የትግራይና አጎራባች የአማራ ምዕራባዊ ክፍል አካባቢዎች እስከ 200 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ በአማካይ ያገኛሉ (ካርታ 2ሠ) ።

2.3 የበልግ ወቅት የዝናብ ድርሻ

የበልግ ወቅት ለደቡብና ደቡብ ምሥራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ዋነኛ የዝናብ ወቅት ሲሆንና ለመካከለኛው፣ ምስራቅና ሰሜን ምስራቅ አካባቢዎች ደግሞ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው ነው። ስለሆነም በበልግ ወቅት የሚኖረው ዝናብ ለአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ዋነኛው የዝናብ ወቅት ነው። በበልግ ወቅት በደቡብና በደቡብ ምሥራቅ ኢትዮጵያ ከዓመታዊ የዝናብ መጠንና ስርጭቱ 55% በላይ የሚደርስ ሲሆን፣ በተቀሩት የሀገሪቱ በልግ አብቃይ አካባቢዎች ደግሞ ከ30-50% ይደርሳል። ከኤፕሪል አጋማሽ በኋላ ቀስ በቀስ ዝናቡ እየተስፋፋ በሚሄድባቸው በምዕራብ፣ በሰሜን ምዕራብና በሰሜን ኢትዮጵያ አካባቢዎች ደግሞ የበልግ ዝናብ ድርሻ በአማካይ ከ20-30% አይበልጥም። ስለሆነም የበልግ ወቅት ዝናብ ምንም እንኳን በሀገሪቱ የተለያዩ አካባቢዎች ለሚካሄዱት የተለያዩ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴዎች በጣም አስፈላጊ ሲሆንም፣ በዋነኛ የበልግ አብቃይና የበልግ

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ለሚካሄዱት የእርሻ ሥራም ሆነ ለአርብቶ አደሩ የውሃና የሳር ግጦሽ አቅርቦት ከፍተኛ ጠቀሜታ አለው (ካርታ 3ሠ) ።

በፌብሩዋሪ ወር የሚኖረው የዝናብ መጠን ከበልግ ወቅት ዝናብ ድርሻ አኳያ በልግ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የመካከለኛውና የምሥራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ከ10 እስከ 20% የሚደርስ የዝናብ ድርሻ ያገኛሉ። በሌላ በኩል ዋናኛ የዝናብ ወቅታቸው የሆኑት የደቡብ እና የደቡብ ምሥራቅ አካባቢዎች ከ10% ያልበለጠ የዝናብ ድርሻ ያገኛሉ (ካርታ 3ሀ)።

በማርች የሚኖረው የዝናብ መጠን ዋናኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የደቡብና የደቡብ ምሥራቅ አካባቢዎች ከበልግ ወቅት ዝናብ ድርሻ እስከ 30% የሚያገኙ ሲሆን፤ የመካከለኛውና የምሥራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ደግሞ ከ20%-40% የሚሆነውን የዝናብ ድርሻ ያገኛሉ (ካርታ 3ለ) ።

ከበልግ ዝናብ በመጠንም ሆነ በሥርጭት ከፍተኛውን ድርሻ የሚወስደው በኤፕሪል ወር የሚዘነበው ዝናብ ነው። ከበልግ ወቅት ዝናብ ድርሻ አኳያ በአብዛኛው የደቡብና የምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ከ40% እስከ 50% የሚደርስ የዝናብ ድርሻ ያገኛሉ (ካርታ 3ሐ)። የበልግ ወቅት መጨረሻ በሆነው በሜይ የዝናብ መጠንና ሥርጭት ከደቡብና ከደቡብ ምሥራቅ በልግ አብቃይ አካባቢዎች ላይ እየቀነሰ ከመሄዱም በተጨማሪ ከመካከለኛው፣ ከምሥራቅና ከሰሜን ምሥራቅ ኢትዮጵያም ይቀንሳል። ከበልግ ወቅት ዝናብ ድርሻ አኳያ በሜይ የመካከለኛው፣ የደቡብና የደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች እስከ 30% የሚሆነውን የወቅቱን የዝናብ ድርሻ ያገኛሉ (ካርታ 3መ)።

በአጠቃላይ በመደበኛ ሁኔታ የበልግ ወቅት የዝናብ ድርሻ ከዓመታዊ የዝናብ ድርሻ ከ55% በላይ በደቡባዊ የሀገሪቱ አጋማሽ ያገኛሉ። በአንጻሩ ደግሞ በምስራቅ ኢትዮጵያ ከ30% እስከ 40% የሚደርስ ዝናብ ያገኛሉ (ካርታ 3ሠ) ።

2.4 በበልግ ወቅት የሚስተዋለው የሙቀት ሁኔታ

በበልግ ወቅት በመደበኛው ሁኔታ ትኩረት ከሚሹ የአየር ሁኔታ ክስተቶች መካከል ቀን ላይ የሚኖረው የሙቀት መጠንና ሌሊት ላይ ደግሞ የሚታየው ወበቅ አንዱ ነው። ይህም ሲባል በበልግ ወቅት በመደበኛው ሁኔታ ከሚኖረው ከፍተኛ የፀሐይ ሀይል ጋር

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

በተያያዘ የቀኑና የሌሊቱ የሙቀት መጠን ይጨምራል። በተለይም በአፋር፣ በሶማሌ፣ በጋምቤላ፣ በቤንሻንጉል-ጉሙዝና በምዕራብ አማራ አካባቢዎች ላይ የቀኑ ከፍተኛ ሙቀት ከ35-42 ዲ.ሴ. በላይ ይሆናል። በተጨማሪ በትግራይ ምዕራባዊ ክፍል፣ በምሥራቅ አማራ፣ በኦሮሚያ የስምጥ ሸለቆ አካባቢዎችና በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በደቡብ ኢትዮጵያ፣ በሲዳማና በደቡባዊ ኦሮሚያ ቦታዎች በመደበኛው ሁኔታ የሚኖረው የቀኑ ሙቀት ከ28-30 ዲ.ሴ. ይደርሳል (ካርታ 4ሠ) ።

2.5. 2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ትንበያ

ለዘንድሮ የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ትንበያ ከመስጠቱ አስቀድሞ በትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ ምሥራቃዊ ክፍል ላይ ቀደም ባሉት ወራት የነበረውና በመጨረሻ የበልግ ወቅት የሚኖረው የባህር ወለል ሙቀት ሂደት ላይ ሳይንሳዊ ትንታኔና ጥናት ተደርጓል። በመጨረሻ የበልግ ወራት የምስራቅና የመካከለኛው ፓስፊክ ውቅያኖስ የላይኛው የወሃ አካላት ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ (ENSO-Neutral) ክስተት ተጽዕኖ ሥር ሆኖ እንደሚቀጥል የትንበያ መረጃዎች ያመለክታሉ። በተጨማሪም የህንድ ውቅያኖስ ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ መሞቅ ጋር ተያይዞ የዘንድሮ የበልግ ወቅት (Neutral IOD) ስር ሊሆን እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። በተጨማሪም በአትላንቲክ ውቅያኖስ ሰሜናዊ ክፍል እንዲሁም በሜዲትራኒያን ባህር ላይ መደበኛና ከመደበኛው በላይ የባህር ወለል መሞቅ ይታያል።

ከዚህ ጋር ተያይዞ በመጨረሻ በልግ በሀገሪቱ ዋና ቦታዎች በሆኑት የሶማሌ ክልል ደቡባዊ ክፍል መደበኛ ዝናብ፣ የቦረናና ጉጂ ዞኖች፣ የሲዳማ፣ የማዕከላዊና የደቡብ ኢትዮጵያ መደበኛና ከመደበኛ በላይ፣ በሌላ በኩል ሁለተኛ የዝና ወቅታቸው የሆኑት የደቡብ ትግራይ፣ የምስራቅ አማራ፣ አፋር፣ መካከለኛው እና የምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ እንደሚኖር ተጠቁሟል። በተጨማሪም የምዕራብና የደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ ይኖራቸዋል። በተመሳሳይ የምዕራብ አማራና የጥቂት የቤንሻንጉል ጉሙዝ ሰሜናዊ ክፍል አልፎ አልፎ ከሚጠናከሩት የአየር ሁኔታ ክስተቶች ላይ በመነሳት ዝናብ ያገኛሉ። በሌላ በኩል በአብዛኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን ከመደበኛው አንፃራዊ መጨመር እንደሚኖረውም በትንበያው ተመለክቷል።

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

ለመጨረሻ በልግ የአየር ጠባይ ትንበያ አሰጣጥ ይረዳ ዘንድ በአሁኑ ጊዜ እየታዩ ያሉትና ወደፊት ሊታዩ የሚችሉት የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶችን ቀደም ሲል ከታዩት ክስተቶች ጋር በማነጻጸር ተመሳሳይ ዓመታት (Analogue Year) መረጣ ተደርጓል። በዚህም መሠረት መጨረሻ በልግ ወቅት እ.ኤ.አ 2023 ከዘንድሮው የበልግ ዝናብ ጋር ሊመሳሰል እንደሚችል ግንዛቤ ተወስኗል። በአጠቃላይ የበልግ ዝናብ በአብዛኛው በቦታና በጊዜ በሚያሳየው ወጥ ያልሆነና ከፍተኛ መዋዠቅ ጋር ተያይዞ በአንዳንድ ወራት ደረቃማ ቀናት ሊዘወተሩ እንደሚችሉ ይጠበቃል። በተጨማሪም የቀኑ ከፍተኛ ሙቀት በብዙ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከመደበኛው በላይ ሊሞቅ እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ያሳያሉ። የወቅቱ ዝናብ አጀማመር በጥቂት የደቡብ ምዕራብ አካባቢዎች ላይ ቀድሞ እንደሚጀምር፣ በአብዛኛው የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ደግሞ መደበኛ ፈሩን ተከትል የሚጀምር ሲሆን፣ በአወጣጥ ረገድ ግን ሊዘገይ እንደሚችል፣ እንዲሁም በበልግ ወቅት ተደጋጋሚነት ያለው ደረቅ ሰሞናት ሊኖር እንደሚችልም የትንበያ መረጃዎች ያሳያሉ።

በሚቀጥለው የበልግ ወቅት የሚመለከታቸው አካላለት እና ህብረተሰቡ የሚጠበቀውን የአየር ጠባይ ትንበያን ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባትና የሚገኘውን የዝናብ መጠንና ስርጭት በአግባቡ በመጠቀም በዚህ ወቅት የሚካሄደውን የግብርና እንቅስቃሴ እና ሌሎች ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ሥራዎችን ከባለሙያዎች ጋር በመመካከር ማከናወን የሚያስፈልገውን ሲሆንና፣ ዝናብ አጠር በሆኑት አካባቢዎች በየዕለቱ የሚኖረውን የዝናብ መጠንና ስርጭት በአግባቡ በመሰብሰብ መጠቀም እንደሚያስፈልገው ይጠበቃል። በሌላ በኩል አልፎ አልፎ ከሚጠናከሩት የአየር ሁኔታ ክስተቶች ላይ በመነሳት ተደጋጋሚነት ያለው ከባድ ዝናብ የሚኖር ሲሆንና፣ ከዚህ ጋር በተያያዘ ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑት ረባዳማና የወንዝ ዳር እና በከተሞች አካባቢዎች የማህበራዊና የኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ ሥራዎች ላይ ሊያደርስ የሚችለውን አሉታዊ ተጽዕኖ ለመቀነስ እንዲያስችል አስፈላጊውን የጥንቃቄ ስራ ከወዲሁ መከናወን እንዳለበት የኢትዮጵያ ሚቴዎሮሎጂ ኢንስቲትዩት ይጠቁማል።

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

2.6. እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት በክልሎች የሚጠበቀው የአየር ጠባይ አዝማሚያ

2.6.1. አፋር

የአፋር ክልል በበልግ ወቅት ከፍተኛ የሙቀት መጠን የሚስተዋልበት ቢሆንም፤ በበልግ ወቅት ከሚጠናከሩ የዝናብ ሰጪ ክስተቶች የክልሉ ምዕራባዊ እና ደቡባዊ ክፍሉ በተለይም በማርች እና በኤፕሪል ወቅት ከፍተኛ መጠን ያለው ዝናብ ያገኛል (ካርታ 20-ሠ)። በመጨረሻም የበልግ ወቅት በሁሉም የክልሉ ዞኖች ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ ያገኛል (ካርታ 5) ።

2.6.2. ትግራይ

የትግራይ ክልል ደቡባዊ ክፍሉ በበልግ አብቃይነቱ የሚታወቅ በመሆኑ፤ በበልግ ወቅት የሚያገኘው ዝናብ ለእርሻ ሥራ ተፈላጊ ነው። ምንም እንኳን በዚህ አካባቢ በመደበኛ ሁኔታ ዝናብ ከማርች እስከ ሜይ መግቢያ ድረስ ዝናብ የሚጠበቅ ቢሆንም፤ የዝናቡ መጠንና ሥርጭት ከፍተኛ ተለዋዋጭ ባህርይ ያሳያል (ካርታ 20-ሠ) ።

በመጨረሻም በልግ የክልሉ በልግ አብቃይ አካባቢዎች የሆኑት የምሥራቅና የደቡብ ዞኖች ከመደበኛው በላይ ዝናብ ይኖራቸዋል። በተቀሩት የመካከለኛውና የምዕራባዊው ክፍል ዞኖችን ምንም እንኳንም የበልግ ወቅት ተጠቃሚ ባይሆኑም ከሚጠናከሩ የሚታወቁ ክስተቶች ጋር ተያይዞ አልፎ አልፎ በሚኖሩት ሰሞናት ዝናብ ይኖራቸዋል (ካርታ 5) ።

2.6.3 አማራ

የአማራ ክልል ምሥራቃዊ አጋማሽ በበልግ አብቃይነቱ የሚታወቅ በመሆኑ፤ በበልግ ወቅት ከፍተኛ መጠን ያለው ዝናብ ያገኛል። በተለይም በዚህ አካባቢ ላይ አልፎ አልፎ ዝናብ ሰጪ ክስተቶች ሲጠናከሩ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ይስተዋላል። በበልግ ወቅት የሚኖረው አማካይ የዝናብ መጠን በሰሜን ሸዋ፤ በኦሮሞ ብሄረሰብ እና በወሎ ዞኖች ላይ ከፍተኛ ሲሆን፤ የዝናብ መጠንና ሥርጭቱ በክልሉ ምዕራባዊ አጋማሽ ላይ በጎላ መልኩ አነስተኛ ነው። በተለይም በክልሉ ሰሜን ምዕራብ አካባቢዎች ላይ ደረቅ የአየር ሁኔታ እስከ በልግ አጋማሽ ድረስ አመዝኖ የሚቆይ ሲሆን፤ ከኤፕሪል አጋማሽ በኋላ ዝናቡ ቀስ በቀስ መዝነብ ይጀምራል (ካርታ 20-ሠ)።

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

በመጨረሻ በልግ በክልሉ በልግ አብቃይ አካባቢዎች በሆኑት በሰሜንና ደቡብ ወሎ፣ በሰሜን ሸዋ፣ በዋግ ህምራ፣ በኦሮሞ ብሔረሰብ ዞኖች ላይ ከመደበኛው በላይ ዝናብ ይኖራቸዋል። በተቀሩት የመካከለኛውና የምዕራባዊው ክፍል ዞኖች ምንም እንኳን የበልግ ወቅት ተጠቃሚ ባይሆኑም ከሚጠናከሩ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች ጋር ተያይዞ አልፎ አልፎ በሚኖሩት ሰሞናት ዝናብ ይኖራቸዋል (ካርታ 5) ።

2.6.4. ቤንሻንጉል ጉሙዝ

ከቤንሻንጉል-ጉሙዝ ክልል የደቡብና የደቡብ ምሥራቅ ክፍሉ ከማርች አጋማሽ ጀምሮ በመደበኛ ሁኔታ ዝናብ ማግኘት የሚጀምር ሲሆን፣ የሰሜን ምዕራብ ቆላማ ክፍሉ ግን ከክረምት ዝናብ ሰጪ ክስተቶች መጠናከር ጋር በተያያዘ ከኤፕሪል አጋማሽ በኋላ ቀስ በቀስ ዝናብ ማግኘት ይጀምራል (ካርታ 2ሀ-ሠ)። በተለይም በዚህ ወቅት በክልሉ ቆላማ አካባቢዎች ላይ በመደበኛ ሁኔታ የሚኖረው ሙቀት በጣም ከፍተኛ ነው (ካርታ 4) ።

በመጨረሻ በልግ በአብዛኛው የክልሉ የደቡብና የደቡብ ምሥራቅ አካባቢዎች ላይ ከመደበኛው በላይ ዝናብ ይኖራቸዋል። በተቀሩት የሰሜንና የምዕራብ አጋማሽ ዞኖች ላይ ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል (ካርታ 5) ።

2.6.5 ጋምቤላ

የጋምቤላ ክልል በበልግ ወቅት ከፍተኛ የሙቀት መጠን የሚስተዋልበት ቢሆንም (ካርታ 4)፣ እንደሌሎች የደቡብ ምዕራብ አካባቢዎች ሁሉ በዚህ ወቅት ዝናብ ከሚያገኙት ውስጥ ይመደባል። ይሁንና መደበኛ የወቅቱ ዝናብ በአብዛኛው በክልሉ ምሥራቃዊ አጋማሽ ላይ የተሻለ የቦታ ሽፋንና መጠን አለው (ካርታ 2ሀ-ሠ) ።

በመጨረሻ በልግ በአብዛኛው የክልሉ ዞኖች ላይ ከመደበኛ በላይ የበልግ ዝናብ ይጠበቃል (ካርታ 5) ።

2.6.6 ኦሮሚያ

በኦሮሚያ ክልል የቦረና፣ የጉጂ፣ የባሌ፣ የአርሲ፣ የሰሜንና ምሥራቅ ሸዋና የሐረርጌ አካባቢዎች የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ ዞኖች ሲሆኑ፣ በተለይም በቦረና፣ በጉጂና በባሌ ቆላማ

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

አካባቢዎች ላይ በበልግ ወቅት የሚጥለው ዝናብ ከፍተኛ ከመሆኑም በተጨማሪ ስርጭቱም ሰፊ ቦታን የሸፈነ ነው። በሌላ በኩል ደግሞ የክልሉ ምዕራባዊ ክፍል በዚህ ወቅት በመደበኛ ሁኔታ ዝናብ ያገኛል (ካርታ 2ሀ-ሠ) ።

በመጨረሻ በልግ ጅምር፣ ኢሉባቦር፣ የቦረናና የጉጂ፣ የምዕራብና ሰሜን ሸዋ እንዲሁም የምሥራቅና ምዕራብ ወለጋ ዞኖች፣ የምዕራብ እና የምሥራቅ ሐረርጌ፣ የምዕራብ ሸዋ፣ የባሌና የአርሲ ዞኖች በአብዛኛው ከመደበኛ በላይ ዝናብ የሚያገኙ ሲሆን፣ ከሚጠናከሩ የደመና ክምችቶች ደግሞ በአንዳንድ ሥፍራዎቻቸው ላይ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል። ዝናቡ በአጀማመር መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚገባ የሚጠበቅ ሲሆን፣ በአወጣጥ ከመደበኛው ፈር ሊዘገይ እንደሚችልና ከቀጣዩ ክረምት ጋር የመገጣጠም ባህሪ ይኖረዋል (ካርታ 5) ።

2.6.7. የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ

የክልሉ አብዛኛው ክፍል በበልግ ወቅት በመደበኛ ሁኔታ ዝናብ ያገኛል። በተለይም ዝናቡ በክልሉ ደቡብና ደቡብ ምሥራቅ አካባቢዎች ላይ በልግ ዋነኛ የዝናብ ወቅት በመሆኑ የዝናቡ መጠንና ሥርጭትም የተጠናከረ ገፅታ የሚኖረው ሲሆን፣ በሰሜን እና በሰሜን ምዕራብ የክልሉ ክፍሉ ግን ከክረምት ዝናብ ሰጪ ክስተቶች መጠናከር ጋር በተያያዘ ከማርች አጋማሽ በኋላ ቀስ በቀስ ዝናብ ማግኘት ይጀምራል (ካርታ 2ሀ-ሠ)።

በመጨረሻ በልግ በአብዛኛው የክልሉ ዞኖች ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ ይጠበቃል። ዝናቡ በአጀማመር ቀድሞ እንደሚገባ የሚጠበቅ ሲሆን፣ በአወጣጥ ከመደበኛው ፈር ሊዘገይ እንደሚችል ይጠበቃል (ካርታ 5) ።

2.6.8. ደቡብ ኢትዮጵያ ክልል

ክልሉ በበልግ ወቅት አብዛኛው ክፍል በመደበኛ ሁኔታ ዝናብ ያገኛል። በተለይም በክልሉ ደቡባዊ አጋማሽ አካባቢዎች ላይ የዝናብ መጠንና ሥርጭቱም በዚያው መልክ የተሻለ ገፅታ አለው (ካርታ 2ሀ-ሠ) ።

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

በመጨረሻ የበልግ ወቅት አብዛኛው ክፍል ከመደበኛው በላይ ዝናብ እንደሚያገኝ ይጠበቃል። ዝናቡ በአጀማመር ቀድሞ እንደሚገባ የሚጠበቅ ሲሆን፣ በአወጣጥ ከመደበኛው ፊር ሊዘገይ እንደሚችል ይጠበቃል (ካርታ 5) ።

2.6.9. ማዕከላዊ ኢትዮጵያ

የክልሉ ደቡባዊ አጋማሽ ላይ የበልግ ዝናብ በመደበኛው ሁኔታ የሚዘንብ ቢሆንም፣ የተስፋፋ መልክ የሚኖረው ከማርች አጋማሽ ጀምሮ እስከ ሜይ መጀመሪያ ድረስ ባሉት ጊዜያት ነው። ይሁንና በዚህ ክልል ላይ የወቅቱ ዝናብ በሌሎች የሀገሪቱ በልግ አብቃይ አካባቢዎች እንደሚታየው ዓይነት የተጠናከረና የተስፋፋ መልክ አይኖረውም። ስለሆነም በወቅቱ ውስጥ የዝናቡ መጠንና ሥርጭት የመዋገቅ ባህሪ በካርታ መልኩ ይታይበታል (ካርታ 20-ሠ) ።

በመጨረሻ በልግ በአብዛኛው የክልሉ ዞኖች ላይ ከመደበኛ በላይ የበልግ ዝናብ ይጠበቃል። ዝናቡ በአጀማመር መደበኛውን ፊር ተከትሎ እንደሚገባ የሚጠበቅ ሲሆን፣ በአወጣጥ ከመደበኛው ፊር ሊዘገይ እንደሚችል ይጠበቃል (ካርታ 5) ።

2.6.10. ሲዳማ

ክልሉ በበልግ ወቅት አብዛኛው ክፍል በመደበኛ ሁኔታ ዝናብ ያገኛል። በተለይም በክልሉ ምዕራብና ደቡባዊ አጋማሽ አካባቢዎች ላይ በልግ ዋና የዝናብ ወቅታቸው በመሆኑ የዝናቡ መጠንና ሥርጭትም በዚያው መልክ የተሻለ ገፅታ አለው (ካርታ 20-ሠ) ።

በመጨረሻ የበልግ ወቅት የክልሉ አብዛኛው ክፍል ከመደበኛው በላይ ዝናብ እንደሚያገኝ ይጠበቃል። ዝናቡ በአጀማመር መደበኛውን ፊር ተከትሎ እንደሚገባ የሚጠበቅ ሲሆን በአወጣጥ ከመደበኛው ፊር ሊዘገይ እንደሚችል ይጠበቃል (ካርታ 5) ።

2.6.11. ሶማሌ

የሶማሌ ክልል ከሰሜናዊ የክልሉ ዞኖች በስተቀር አብዛኛው አካባቢዎች የበልግ ወቅት ዝናብ ያገኛል። ነገር ግን የክልሉ ደቡባዊ አጋማሽ በዚህ ወቅት ከቀሪዎቹ ወቅቶች ጋር ሲነፃጸር ከፍተኛ መጠን ያለው ዝናብ ይኖረዋል። በመደበኛው ሁኔታ በክልሉ የበልግ

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

ዝናብ ከማርች አጋማሽ ጀምሮ መዝነብ የሚጀምር ሲሆን፤ በኤፕሪል ሰፊውን ቦታ የሸፈነ ዝናብ ይኖራል። ዝናቡ ከሜይ መግቢያ ጀምሮ በመቀነስ ቀስ በቀስ በደረቅ ሁኔታ ይተካል። የወቅቱ ዝናብ ብዙውን ጊዜ ከፍተኛ ተለዋዋጭነት የሚያሳይ ቢሆንም፤ በበልግ ወቅት የሚኖረው ዝናብ ከዓመቱ አማካይ ዝናብ ከ50% በላይ ስለሚሸፍን ዝናቡ በመጠንም ሆነ በስርጭት መስተካከል ለአርብቶ አደሩ ውሃና ግጦሽ አቅርቦት ከፍተኛ ጠቀሜታ አለው። በሌላ በኩል ደግሞ የክልሉ ሰሜናዊ አጋማሽ አልፎ አልፎ ዝናብ የሚያገኝ ቢሆንም፤ የዝናቡ መጠንና ስርጭት እንደ ክልሉ ደቡባዊ ክፍል የተጠናከረ አይሆንም (ካርታ 2ሀ-ሠ)።

በመጨረሻ በልግ በአብዛኛው የክልሉ ዞኖች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ የበልግ ዝናብ ይጠበቃል። ዝናቡ በአጀማመር መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚገባ የሚጠበቅ ሲሆን በአወጣጥ ከመደበኛው ፈር ሊዘገይ እንደሚችል ይጠበቃል (ካርታ 5) ።

2.6.12 አዲስ አበባ

በአዲስ አበባ ብዙውን ጊዜ ዝናብ ሰጪ የሆኑት የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች ከደቡብ ወደ ሰሜን በሚያደርጉት እንቅስቃሴ ወይም በስምጥ ሸለቆ አጎራባች ደጋማ ስፍራዎች ላይ ምቹ ሆነው ሲገኙ የተስፋፋ ዝናብ ያገኛል (ካርታ 2ሀ-ሠ)። በመጨረሻ በልግ በአዲስ አበባ ከመደበኛ በላይ ዝናብ የሚኖር ሲሆንና ከሚኖረው ተዳጋሚነት ያለው ከባድ መጠን ያለው ዝናብ በመነሳትም በጎረፍ ተጋላጭ በሆኑት ክፍለ ከተሞች ቅጽበታዊ ጎርፍ እንደሚኖርም የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ (ካርታ 5) ።

2.6.13. ሐረሪ

በሐረሪ ክልል የበልግ ዝናብ በመደበኛው ሁኔታ የሚዘንብ ቢሆንም፤ የተስፋፋ መልክ የሚኖረው ከማርች አጋማሽ ጀምሮ እስከ ሜይ መጀመሪያ ድረስ ባሉት ጊዜያት ነው። ይሁንና በዚህ ክልል ላይ የወቅቱ ዝናብ በሌሎች የሀገሪቱ በልግ አብቃይ አካባቢዎች እንደሚታየው ዓይነት የተጠናከረና የተስፋፋ መልክ አይኖረውም። ስለሆነም በወቅቱ ውስጥ የዝናቡ መጠንና ሥርጭት የመዋዠቅ ባህሪ በጎላ መልኩ ይታይበታል (ካርታ 2ሀ- ሠ) ። በመጨረሻ በልግ በክልሉ በአብዛኛው ከመደበኛ በላይ ዝናብ ይጠበቃል (ካርታ 5) ።

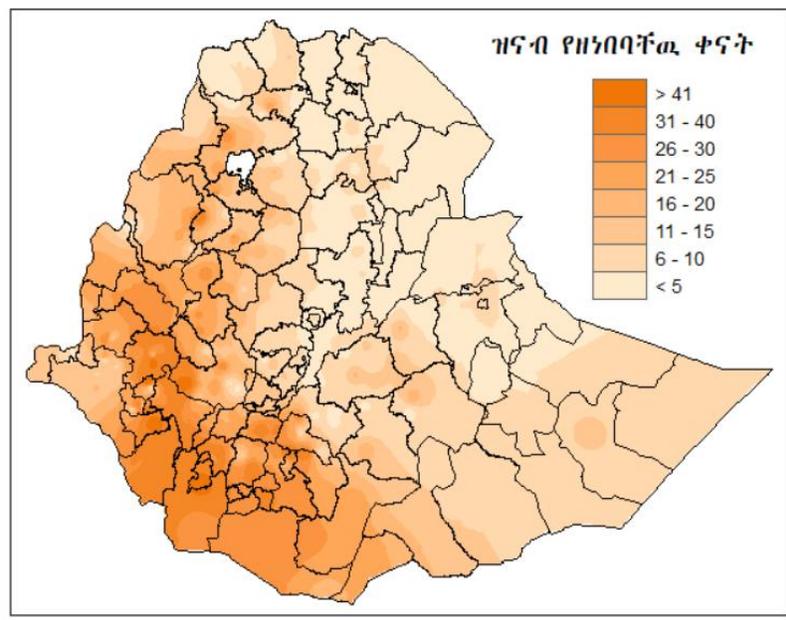
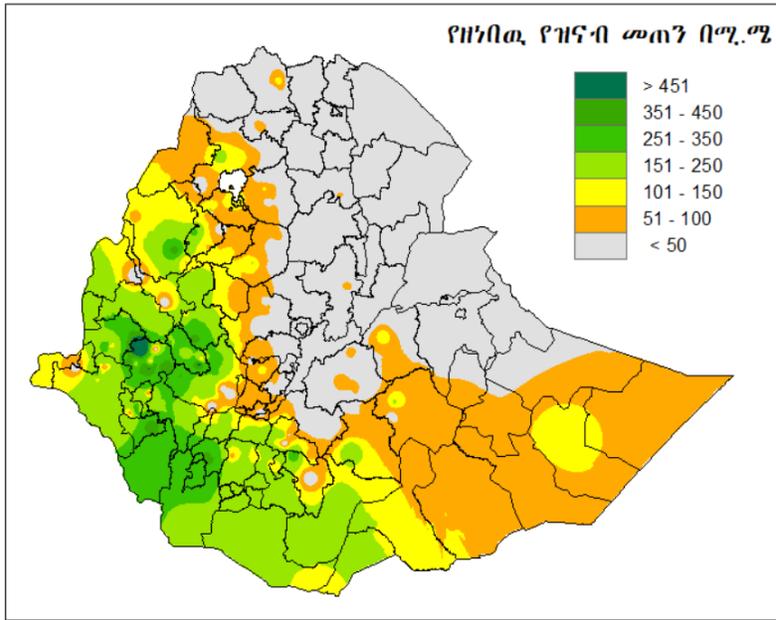
እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

2.6.14 ድሬዳዋ

በድሬዳዋ አካባቢ በበልግ ወቅት አልፎ አልፎ ዝናብ የሚኖር ቢሆንም፤ የሚዘንብባቸው ቀናት ብዛት ከአጎራባች የምሥራቅ አሮሚያ አካባቢዎች ያንሳል። ይሁንና በማርችና በኤፕሪል ወራት ከቀሪዎቹ የበልግ ወራት የተሻለ ዝናብ በአማካይ ይኖረዋል (ካርታ 2ሀ-ሠ)። በመጨረሻ በልግ በድሬዳዋ አካባቢ ላይ የሚኖረው ዝናብ በቦታና በጊዜ ስርጭት አንፃር የመዋገቅ አዝማሚያ ያሳያል። በመጠን ረገድም ቢሆን፤ የወቅቱ ዝናብ በአብዛኛው ከመደበኛው በላይ የመሆን ዕድሉ ከፍተኛ ያለ ይሆናል (ካርታ 5) ።

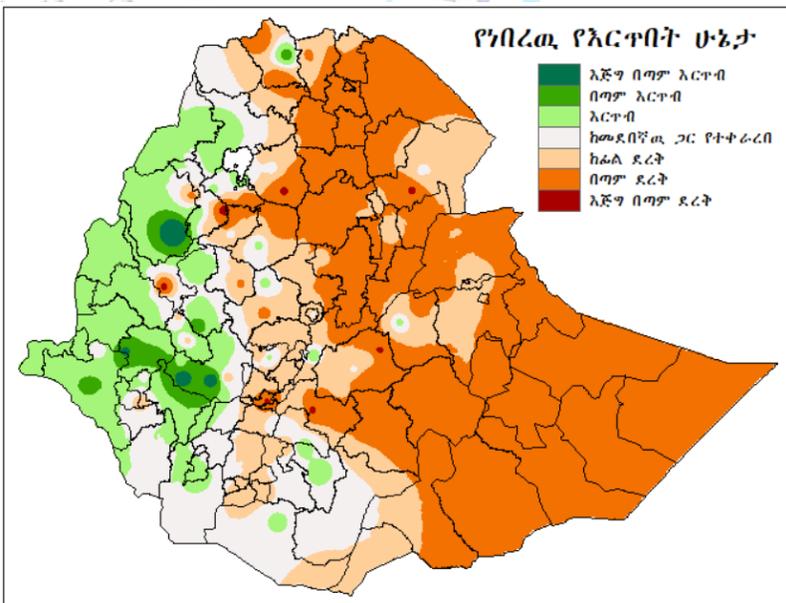
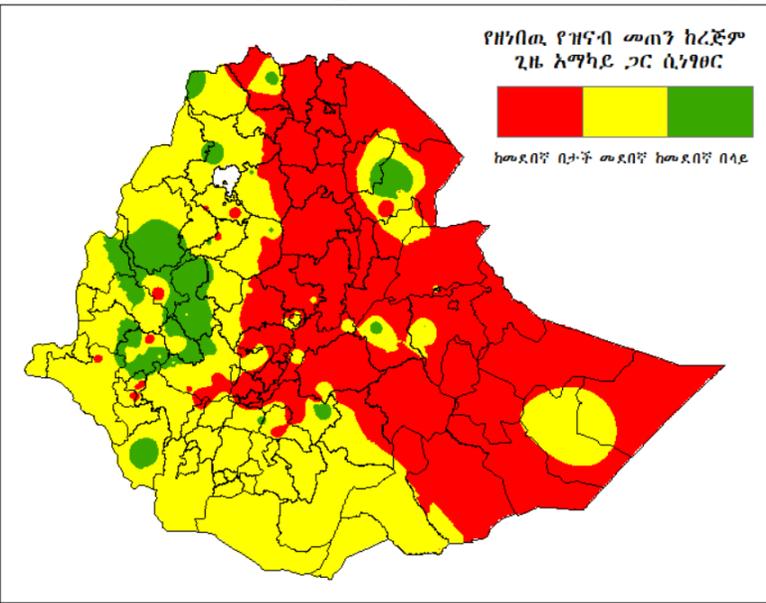

እ.ኤ.አ የ2025/26 የቦጋ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

ካርታ 10. እ.ኤ.አ 2025/26 ቦጋ ወቅት የነበረው የዝናብ መጠን በሚ.ሜ

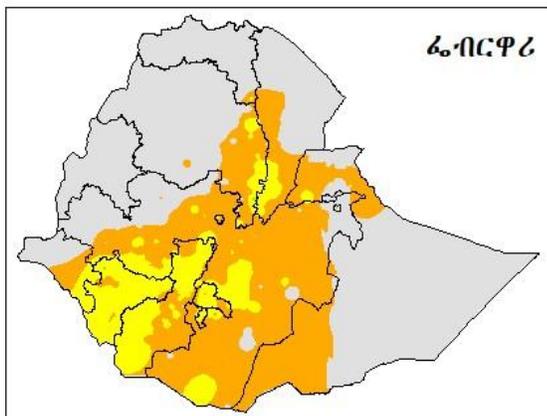
ካርታ 1A. እ.ኤ.አ 2025/26 ቦጋ ወቅት ዝናብ የዘነበባቸው ቀናት ብዛት

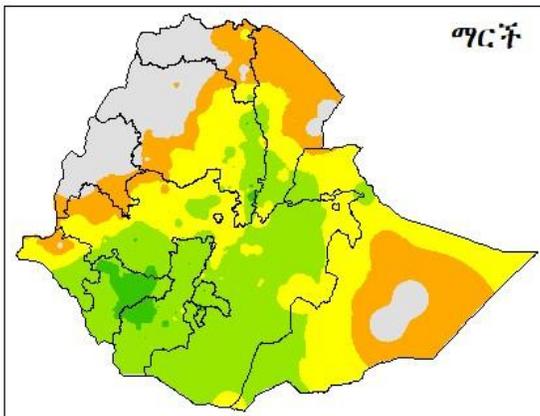
ካርታ1 ሐ. እ.ኤ.አ 2025/26 ቦጋ ወቅት የነበረው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር

ካርታ1 መ. እ.ኤ.አ 2025/26 ቦጋ ወቅት የነበረው የእርጥበት ሁኔታ

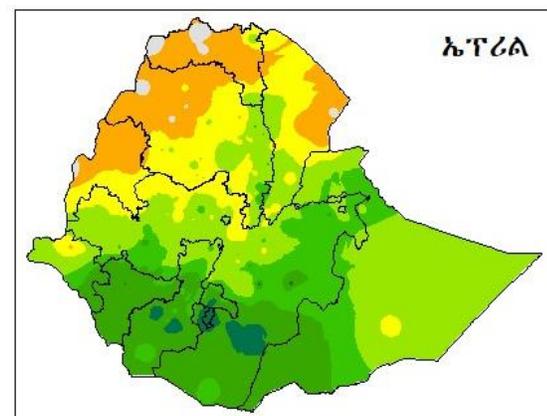
የበልግ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ መጠን

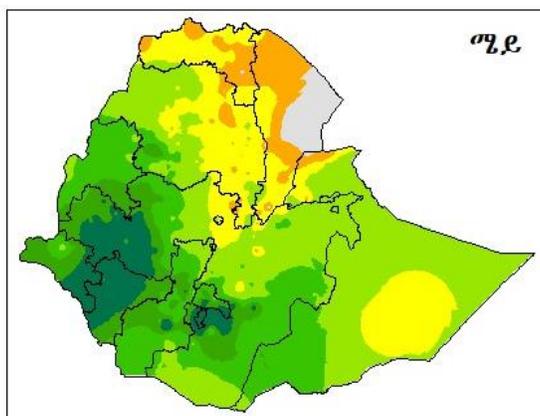
ካርታ 20 የጃንዩሪ አማካይ የዝናብ መጠን (በሚ.ሜ)

ካርታ 21 የፍቅር አማካይ የዝናብ መጠን (በሚ.ሜ)

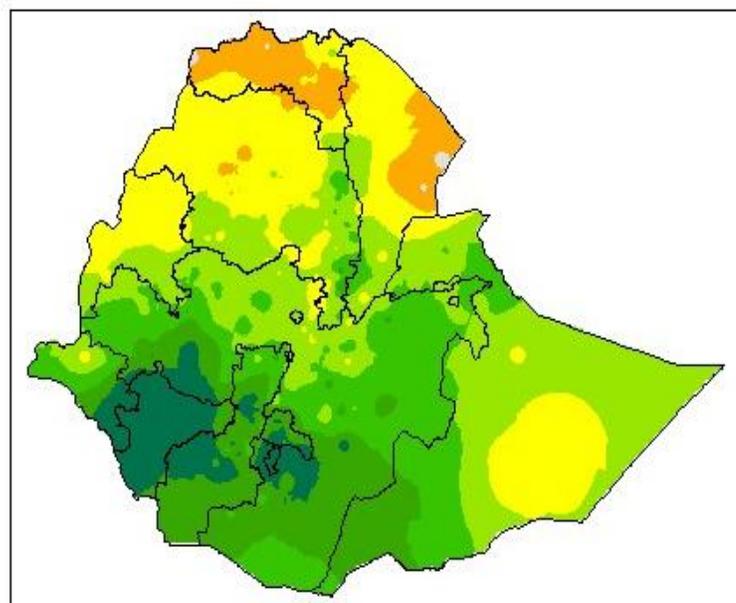
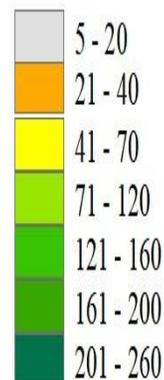

ካርታ 22 የሜሪ አማካይ የዝናብ መጠን (በሚ.ሜ)

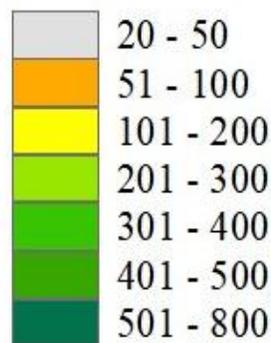

ካርታ 23 የሐምሌ አማካይ የዝናብ መጠን (በሚ.ሜ)

አማካይ የዝናብ መጠን (በ ሚ.ሜ)

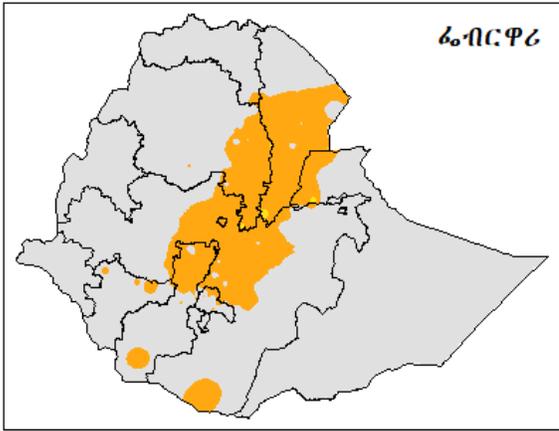

አማካይ የዝናብ መጠን (በ ሚ.ሜ)

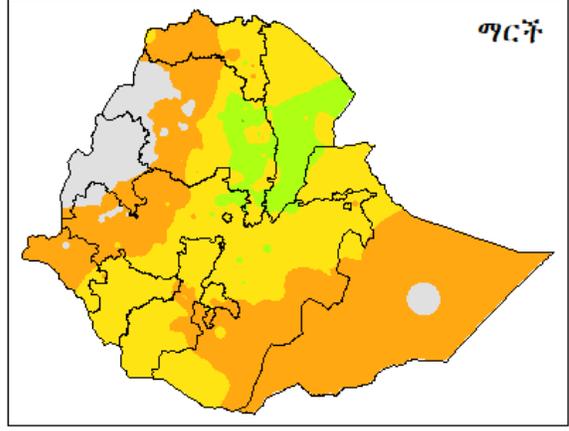

ካርታ 24 የበልግ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ መጠን

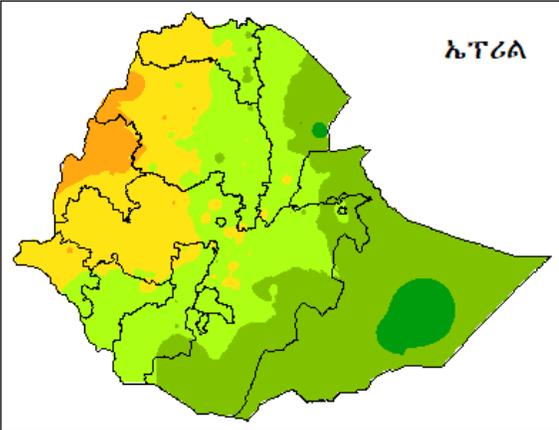
የበልግ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ

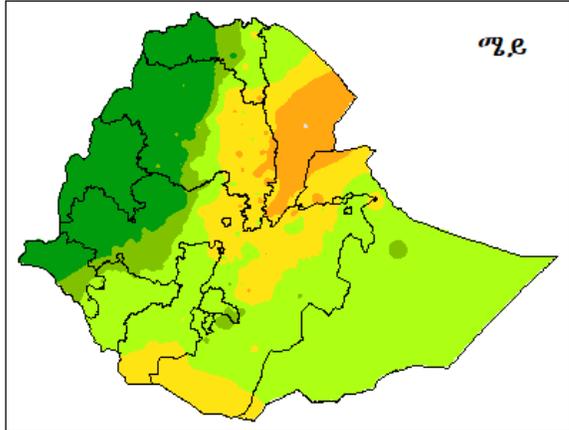
ካርታ 30 የፌብሩዋሪ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ

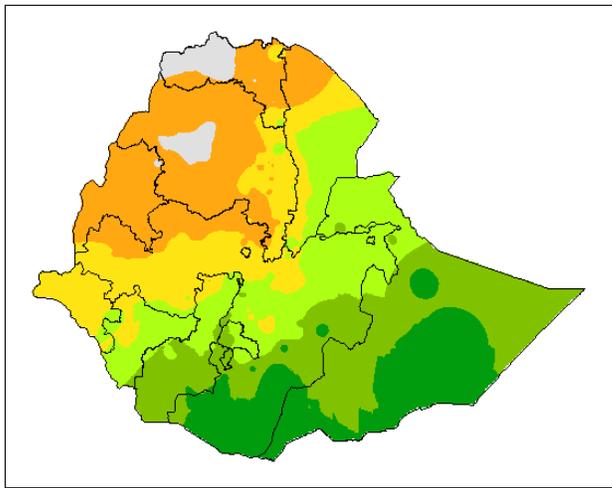
ካርታ 30 የግርኝ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ

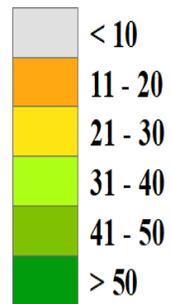
ካርታ 30 የኤፕሪል ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ

ካርታ 30 የሚያ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ

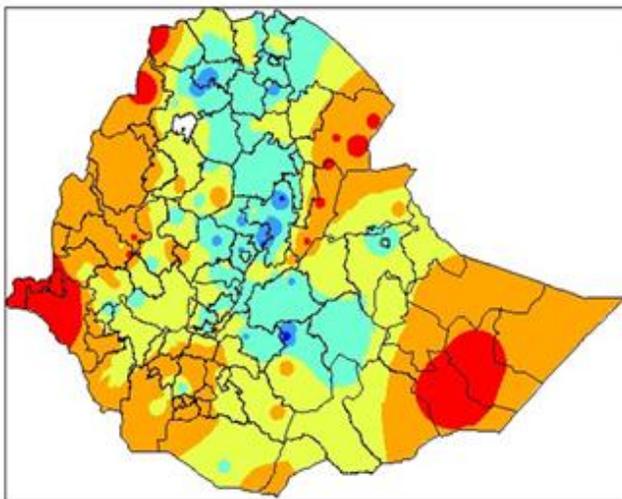

የበልግ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ በ %

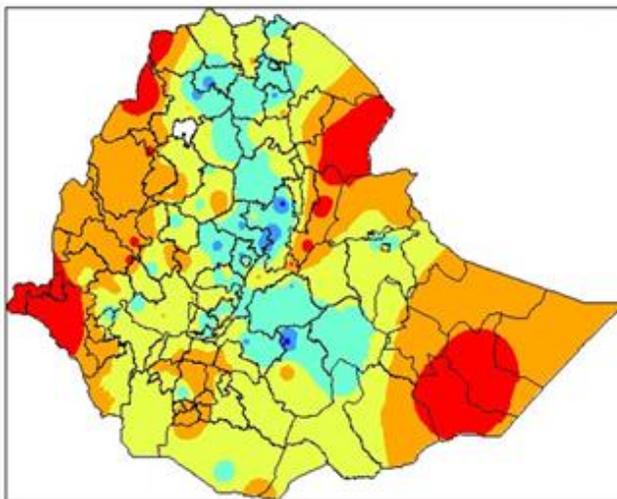

ካርታ 30 የበልግ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ %

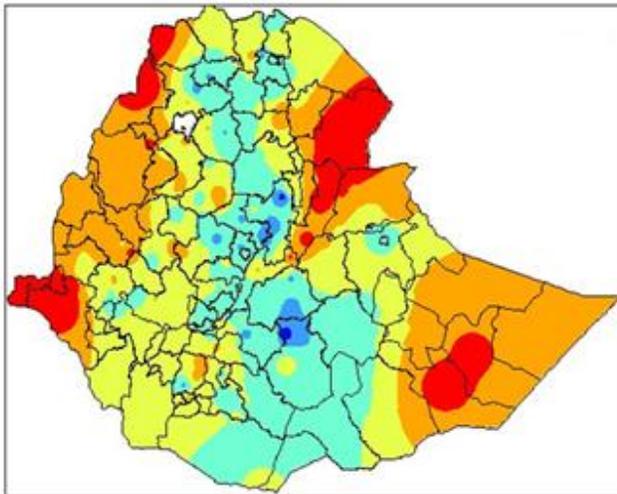
የበልግ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የሙቀት መጠን

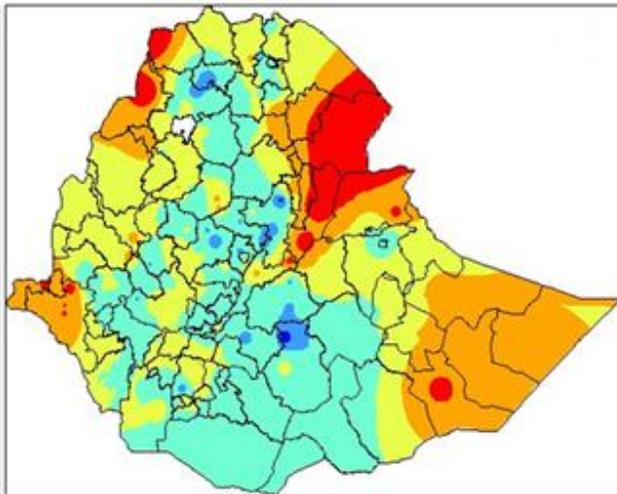
ካርታ 40 የፌብሩዋሪ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የሙቀት መጠን በ ዲ.ሴ

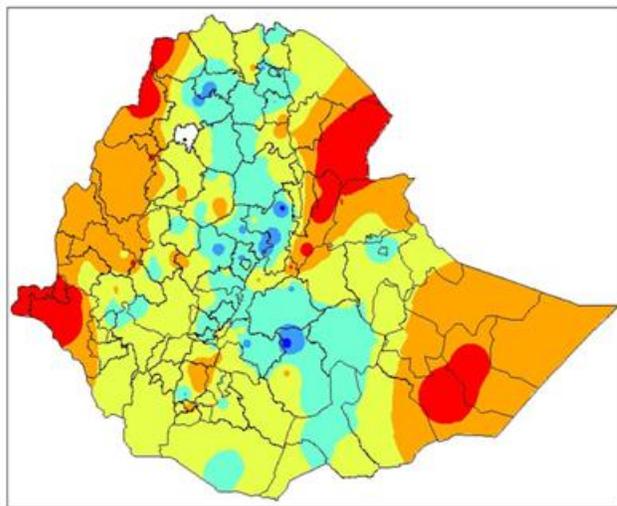
ካርታ 41 የማርች ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የሙቀት መጠን በ ዲ.ሴ

ካርታ 42 የኤፕሪል ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የሙቀት መጠን በ ዲ.ሴ

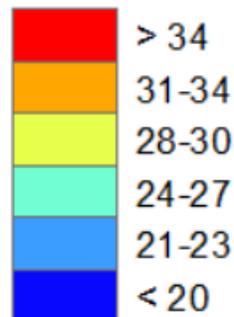

ካርታ 43 የሜይ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የሙቀት መጠን በ ዲ.ሴ

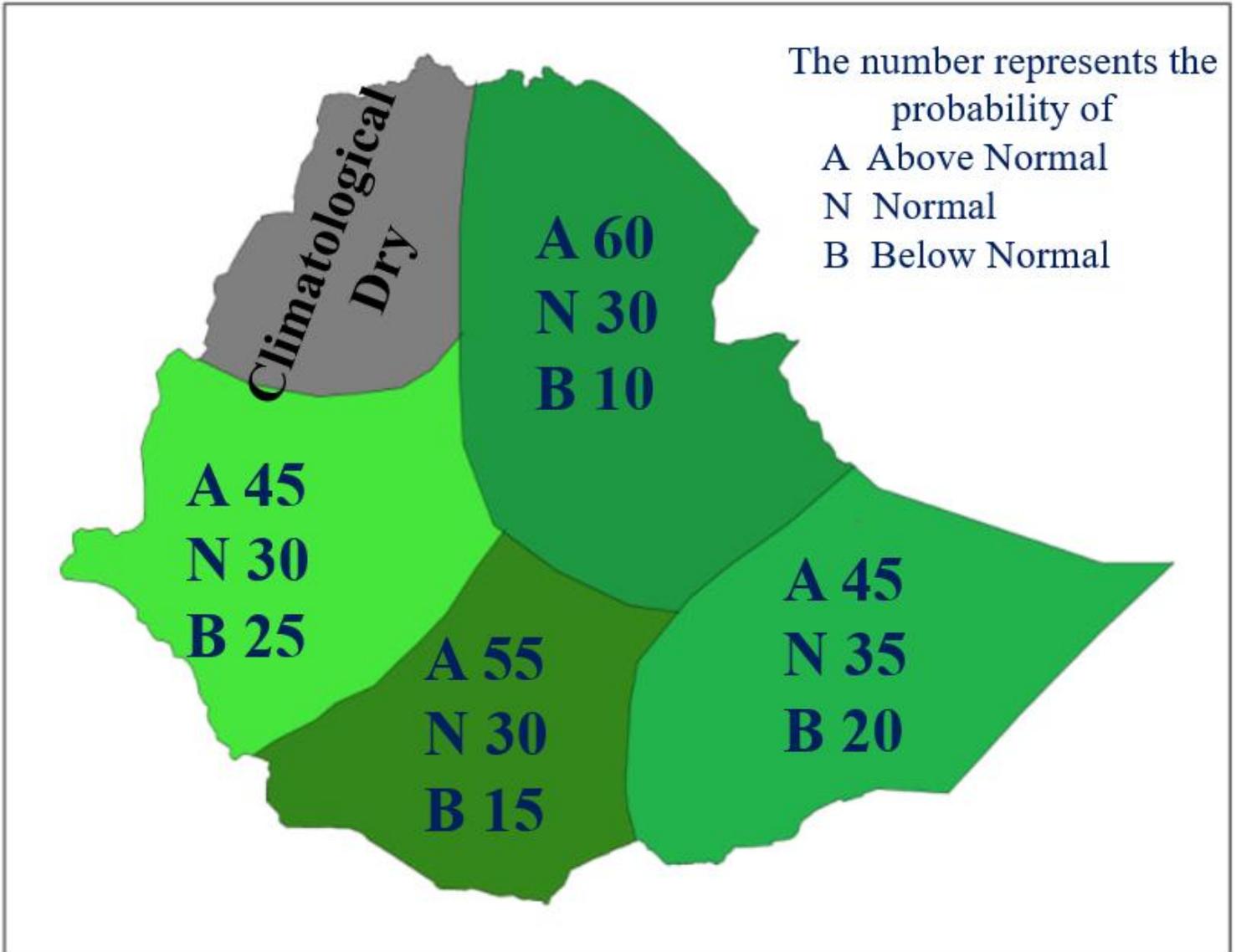
ካርታ 44 የበልግ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የሙቀት መጠን በ ዲ.ሴ

የበልግ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የሙቀት መጠን በ ዲ.ሴ

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የዝናብ ትንበያ ተርጓሜ

ካርታ 5 እ.ኤ.አ በ2026 በልግ ወቅት በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የሚጠበቀው የዝናብ መጠን በመደበኛ ሁኔታ ከሚኖረው የዝናብ መጠን ጋር በማነፃፀር የመኖር ዕድሉ በመቶኛ

ምዕራፍ ሶስት

3.1 2025/26 የበጋ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በግብርና ስራ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

ባሳለፍነው የ2025/26 የበጋ ወራት በደቡብ፣ መካከለኛው፣ አንዳንድ የሰሜን ምዕራብ፣ የምዕራብና የደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ከቀላል እስከ ከባድ መጠን የሚደርስ የእርጥበት ሁኔታ ነበራቸው። በተለይም በአክቶቦር ወር ተጠናክሮ የታየው እርጥበታማ ሁኔታ እድገታቸውን ላልጨረሱና በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ የመኸር ሰብሎችም ሆነ ለቋሚ ተክሎች እድገት የሚያስፈልጋቸውን እርጥበት ከማሟላት አንጻር አዎንታዊ ሚና ነበረው። በተጨማሪም በጋ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የአርብቶ አደርና የከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች የግጦሽ ሳርና የመጠጥ ውሃ አቅርቦትን ከማሻሻል አንጻር አዎንታዊ ሚና የነበረው ሲሆን፣ በተለይም በቦረናና ጉጂ ዞኖች ለሚካሄደው መጠነኛ የሰብል ልማት እንቅስቃሴ ምቹ ሁኔታን የፈጠረ ነበር።

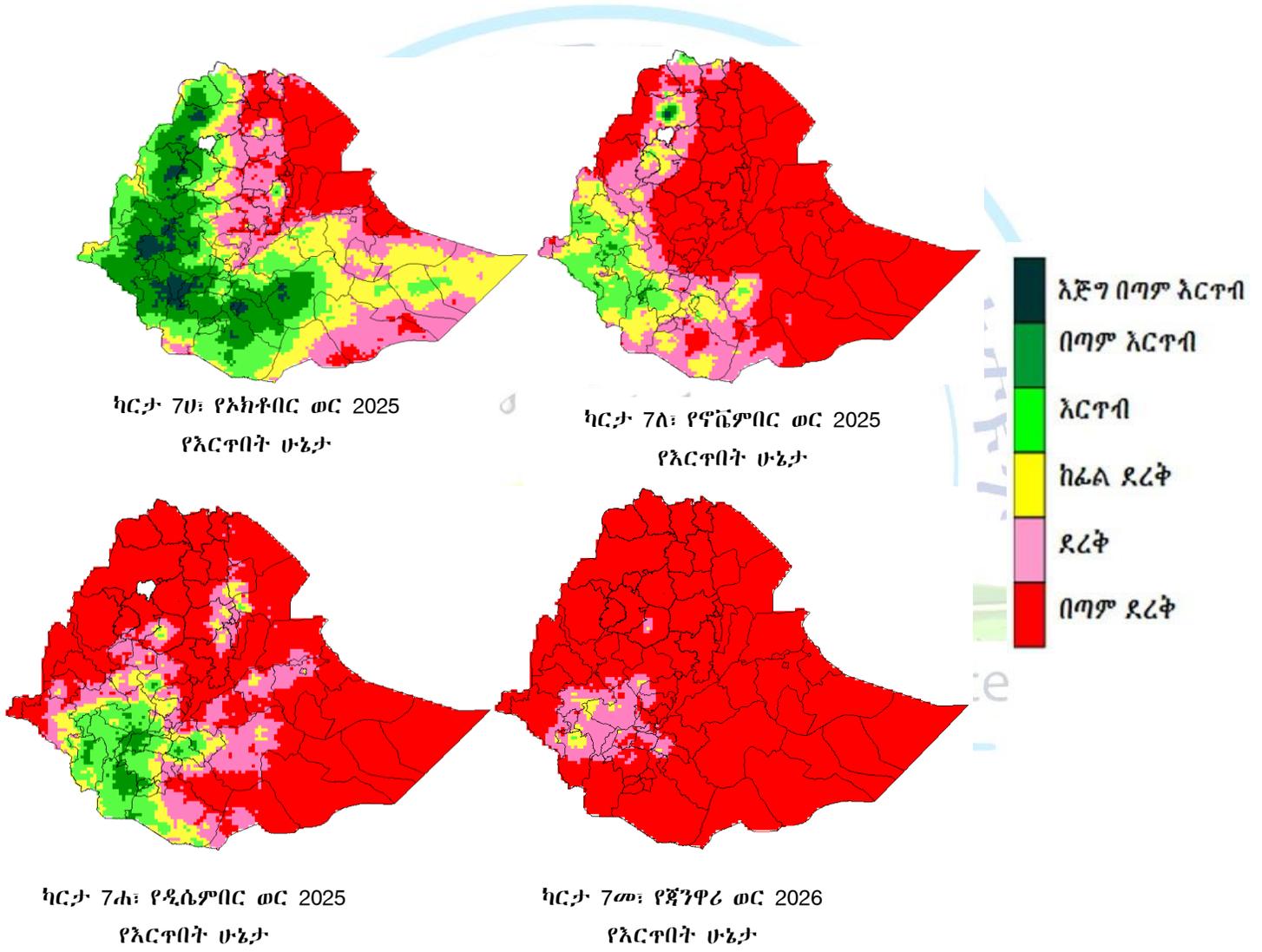
በተጨማሪም በበጋ ወራት በተለይም በአክቶቦር ወር የተገኘው እርጥበት ውሃ አጠር ለሆኑ አካባቢዎች ዉሃን ለመሰብሰብና ለማከማቸት መልካም አጋጣሚን ፈጥሯል። በሌላ በኩል በሰሜን፣ ሰሜን ምዕራብ፣ ሰሜን ምስራቅና መካከለኛው የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የነበረው እርጥበት ዘግይተው ተዘርተው እድገታቸውን ላልጨረሱ ከመስከረም ወር መጀመሪያ ጀምሮ በአፈር ውስጥ በሚገኝ እርጥበት ለተዘሩ እንደ ሽንብራና ንያ ላሉ የጥራጥሬ ሰብሎች፣ ለቋሚ ተክሎች፣ ለጓሮ አትክልቶችና ለፍራፍሬዎች እንዲሁም በአረንጓዴ አሻራ ለተተከሉ የዛፍ ችግኞች የውሃ ፍላጎታቸውን ከማሟላት አንጻር ከፍተኛ ጠቀሜታ ነበረው። በአንጻሩ ግን በሰሜን፣ ሰሜን ምስራቅ፣ ምስራቅና በአንዳንድ የመካከለኛው የሀገራችን አካባቢዎች የነበረው ወቅቱን ያልጠበቀ ዝናብ በመኸር ሰብል ስብሰባና ድህረ ሰብል ስብሰባ ላይ በመጠኑም ቢሆን አሉታዊ ተጽዕኖ ነበረው። በተለይም በአንዳንድ የደቡብ ወሎ ዞን እና ደባርቅ ወረዳ በዲሴምበር ወር የነበረው በረዶ የቀላቀለ ዝናብ ጋር ተያይዞ በደረሱ ሰብሎች ላይ ከፍተኛ ጉዳት አድርጏል። እንዲሁም በአንዳንድ የደቡብ ሶማሌ አካባቢዎች የታየው የእርጥበት እጥረት በግጦሽ ሳር እና በመጠጥ ውሃ አቅርቦት ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ ነበረው ። በተጨማሪም በተለይም የበጋዉ ወራት ማብቂያ በደቡብ ምዕራብና በተወሰኑ ኪስ ቦታዎች ላይ የነበረው

የግብርና፣ ወሃ፣ ጤና ዘርፍ የበጋ 2025/26 ዓ.ም ወቅት እንቅስቃሴ ግምገማ

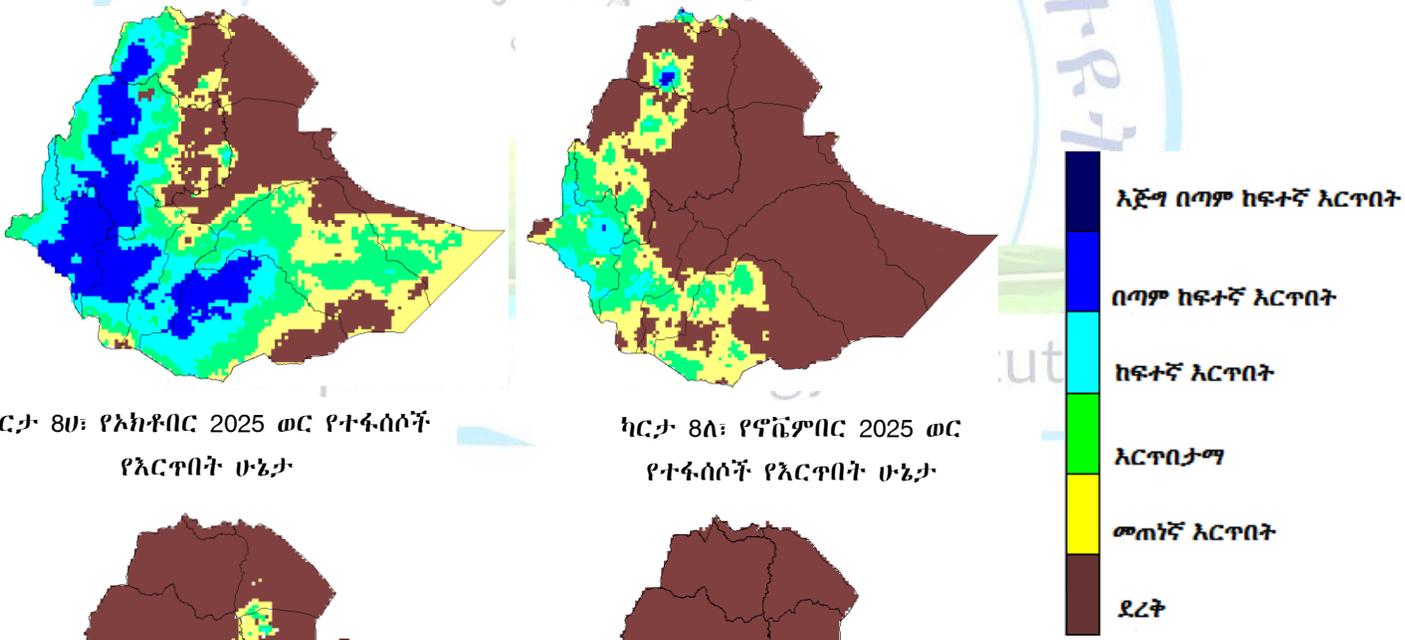
መጠነኛ እርጥበት የበልግ እርሻ እንቅስቃሴን ቀድመው ለሚጀምሩ አካባቢዎች ማሳን አስቀድሞ ለማዘጋጀት በመጠኑም ቢሆን ጠቀሜታ የነበረው።

በሌላ በኩል ባሳለፍነው የበጋ ወራት በሰሜን ምስራቅ፣ በመካከለኛውና በምስራቅ የሃገሪቱ ደጋማ ስፍራዎች ላይ የተስተዋለው የሌሊቱ እና የማለዳው ቅዝቃዜ ለውርቆ መከሰት አመቺ እንደነበረ መረጃዎች ያመለክታሉ። ይህም የተስተዋለው ቅዝቃዜ በእንሰሳት ጤናና በመስኖ በመታገዝ በሚለሙ የፍራፍሬ ተክሎችና በጓሮ አትክልቶች ላይ መጠነኛ አሉታዊ ጎን ነበረው (ካርታ 7 ከሀ እስከ መ) ።

3.2 በ2025/26 የበጋ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በውሃዉ ዘርፍ ላይ ያሳደረዉ ተፅዕኖ

ባለፉት አራት ወራት በአብዛኛዎቹ የበጋ እርጥበት ተጠቃሚ በሆኑት የሀገሪቱ ተፋሰሶች ላይ ከመጠነኛ እስከ ከፍተኛ የደረሰ የገፀ ምድር የውሃ ፍሰት ነበራቸው። በተለይም በአክቶብር ወር በአብዛኛው ባሮ አካባቢ፣ አሞ ጊቤ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ ገናሌ ዳዋ፣ ዋቢ ሸበሌ፣ ኦጋዴን፣ አዋሽ እንዲሁም በመካከለኛው እና ታችኛው ተከቤ ተፋሰሶች ከመጠነኛ እስከ ከፍተኛ የገፀ ምድር ውሃ ፍሰት ነበራቸው። በኖቬምበር ወር የገጸ ምድር የውሃ ፍሰት በቦታና በመጠን እየቀነሰ የመጣ ቢሆንም በአሞ ጊቤ፣ ባሮ አካባቢ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ በመካከለኛው፣ ታችኛውና በጥቂት የላይኛው ገናሌ ዳዋ ተፋሰሶች ላይ መጠነኛ የገፀ ምድር ውሃ ፍሰት ነበራቸው። በአጠቃላይ ያሳለፍነው የበጋ ወቅት የነበረው የገጸ ምድር የውሃ ፍሰት የሃይል ማመንጫ እና የመስኖ ግድቦች ከመደበኛው የተሻለ የውሃ መጠን እንዲኖራቸው ከማስቻል አንጻር አዎንታዊ ሚና ነበረው (ካርታ 8 ከሀ እስከ መ) ።

ካርታ 80፣ የአክቶብር 2025 ወር የተፋሰሶች የእርጥበት ሁኔታ

ካርታ 8A፣ የኖቬምበር 2025 ወር የተፋሰሶች የእርጥበት ሁኔታ

ካርታ 8B፣ የዲሴምበር 2025 ወር የተፋሰሶች የእርጥበት ሁኔታ

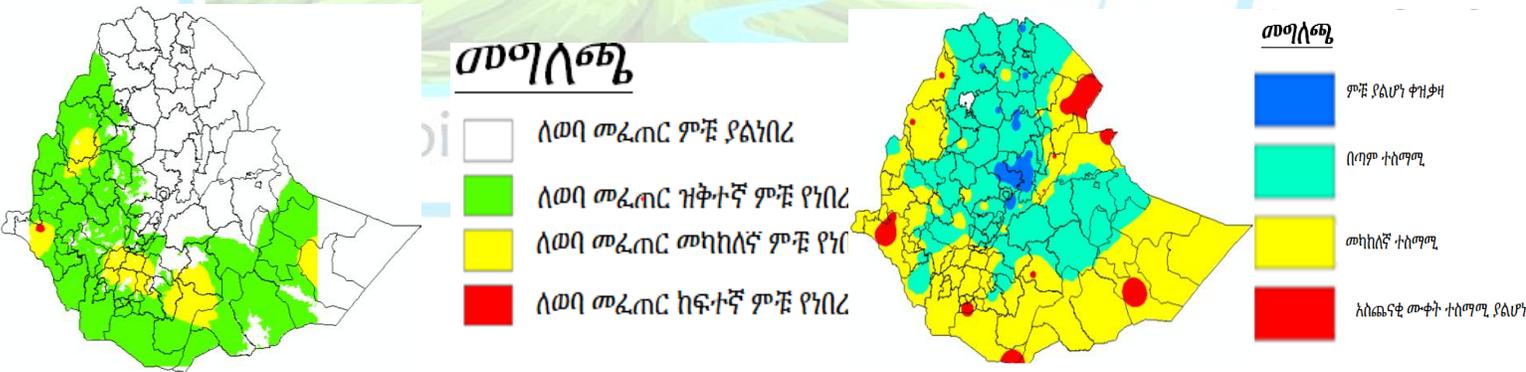
ካርታ 8C፣ የጃንዋሪ 2026 ወር የተፋሰሶች የእርጥበት ሁኔታ

3.3 የበጋ 2025/26 ወቅት የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ያሳድረው ተጽዕኖ

ባሳለፍነው የበጋ 2025/26 ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በደቡብ እና በደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ለወባ ትንኝ መፈጠርና መስፋፈት ምቹ ሁኔታ እንደነበራቸው የተተነተኑ የጤና ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያመለክታሉ። በተለይም በበጋ የመጀመሪያዎቹ ሁለት ወራት የነበረው ምቹ የእርጥበትና የሙቀትና ሁኔታ ለወባ ትንኝ መራባትና መሰራጨት አስተዋፅኦ የነበረው ሲሆን፤ ይህም ሁኔታ በምዕራብ አማራ፣ ቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ በምዕራብና በደቡብ ኦሮሚያ፣ በጋምቤላ፣ በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በደቡብ ኢትዮጵያ፣ በመካከለኛው ኢትዮጵያ፣ በሲዳማ እንዲሁም በደቡብና ምዕራብ ሶማሌ አካባቢዎች ላይ የወባና የደንጉ በሽታ እንዲከሰት አስተዋጽኦ አድርጓል (ካርታ 9: ሀ) ።

በሌላ በኩል ባሳለፍነው በጋ የነበረው የአየር ጠባይ ለሰዎች እና ለእንስሳት የዕለት ተዕለት እንቅስቃሴ አኳያ የነበረውን ምቹነት ላይ ያሳደረውን ተጽዕኖ ስንመለከት በጥቂት የሰሜንና የመካከለኛው ከፍተኛ ቦታዎች ላይ የሌሊቱና የማለዳው ቅዝቃዜ መጨመር በጤና ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ ነበረው። እንዲሁም በምስራቅ፣ በምዕራብ እና ደቡብ የሀገሪቱ ዝቅተኛ ቦታዎች ላይ የነበረው ከፍተኛ አስጨናቂ የሙቀት ሁኔታ በሰዎች ጤና ላይ አሉታዊ ጎን ነበረው (ካርታ 9: ለ)። በአጠቃላይ ያሳለፍነው የበጋ ወቅት ለሰውም ሆነ ለእንስሳት ጤንንት የጎላ አሉታዊ ጎን እንዳልነበረው የጤና ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያመለክታሉ (ካርታ 9ሐ)።

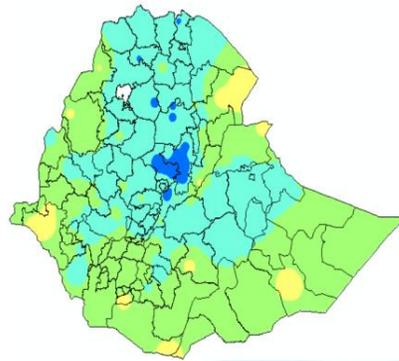

ካርታ 9ሀ. ባሳለፍነው የበጋ ወቅት የነበረው የአየር ሁኔታ ለወባ መፈጠር ያሳደረው ተፅዕኖ

ካርታ 9ለ. ባሳለፍነው የበጋ ወቅት የነበረው የአየር ሁኔታ ለሰዎች የነበረው የተስማሚነት ሁኔታ

የግብርና፣ ዉሃ፣ ጤና ዘርፍ የበጋ 2025/26 ዓ.ም ወቅት እንቅስቃሴ ግምገማ

መግለጫ

- ተስማሚ የአየር ሁኔታ
- አስጨናቂ ሙቀት የሚጀምርበት
- ዝቅተኛ አስጨናቂ ሙቀት
- መካከለኛ አስጨናቂ ሙቀት
- ከፍተኛ አስጨናቂ ሙቀት
- በጣም ከፍተኛ አስጨናቂ ሙቀት

ካርታ 9.ሐ ባሳለፍነው የበጋ ወቅት የነበረው የአየር ሁኔታ
ለእንስሳት የነበረው የተስማሚነት ሁኔታ

Ethiopian Meteorology Institute

ምዕራፍ አራት

4.1 በበልግ 2026 ወቅት የሚኖረው የአየር ሁኔታ በግብርናው እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

እ.ኤ.አ በመጭው በልግ 2026 ወቅት የበልግ ሰብል አብቃይና የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት የአርሶ አደር፣ የአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ እርጥበት ይኖራቸዋል። ከዚህም ጋር ተያይዞ የበልግ ወቅት ሰብል አምራች በሆኑት የደቡብና የደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ በተለይም የሲዳማ ክልል፣ የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል፣ የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል እና የደቡብ ኦሮሚያ እንዲሁም የሰሜን ምስራቅና የደቡብ ምስራቅ በልግ አብቃይ አካባቢዎች የሚጠበቀው መደበኛና ከመደኛ በላይ የሆነ እርጥበት የበልግ ወቅት እርሻ አሰቀድሞ ለመጀመርና ወቅቱን ጠብቆ ዘር ለመዝራት የሚያስችል በቂ የሆነ የአፈር ውስጥ እርጥበት እንዲኖር ያስችላል። በተጨማሪም ለቋሚ ተክሎች የውሃ ፍላጎት መሟላትም ሆነ ለእንስሳት የመጠጥ ውሃ እና ለግጦሽ ሳር አቅርቦት አዎንታዊ ሚና ይኖረዋል። በተጨማሪም የረጅም ጊዜ ሰብሎችን ቀድመው በሚዘሩ የምዕራብና የሰሜን ምዕራብ የመኸር ሰብል አብቃይ አብካባቢዎች ምቹ እንደሚሆን ይጠበቃል። በአንጻሩ ግን የሚጠበቀው መደበኛ እና ከመደበኛ በላይ የሆነ እርጥበት በተለይም በሲዳማ፣ በወላይታ፣ በጌዲዮ፣ በጋሞ፣ በጎፋ፣ በዳውሮና በደራሼ ዞኖች ከወቅቱ አጋማሽ በኋላ በሰብል ማሳዎች ላይ የእርጥበት መብዛት እንዲሁም ማሳዎች ላይ ውሃ የመተኛት፣ የአፈር መሸርሸርና የመሬት መንሸራተት እንዲሁም የአረምና የሰብል በሽታ ሊከሰት ይችላል። በሌላ በኩል በደቡብ ትግራይ፣ በምስራቅ አማራ፣ በመካከለኛውና በምስራቅ ኦሮሚያ የበልግ አብቃይ አካባቢዎች ምንም እንኳን መደበኛና ከመደበኛ በላይ የእርጥበት ሁኔታ የሚጠበቅ ቢሆንም የበልግ ዝናብ ተለዋዋጭነት ጋር ተያይዞ ተከታታይ ደረቅ ሰሞናት እንደሚኖር ይጠበቃል። ይህም ሁኔታ የበልግ ሰብሎች ከተዘሩ በኋላ የሚያስፈልጋቸውን የዕለት ተዕለት እርጥበት ከማሟላት አንጻር አሉታዊ ጎን ይኖረዋል። በአጠቃላይ የመጨረሻው በልግ ወቅት የሚኖረውን አዎንታዊም ሆነ አሉታዊ ጎኖቹን በመገንዘብ አስፈላጊ የቅድመ ጥንቃቄ ስራዎችን ማከናወን ያስፈልጋል።

የግብርና፣ ወሃ፣ ጤና ዘርፍ የበልግ 2026 ዓ.ም ወቅት እንቅስቃሴ አዝማሚያ

በግብርና ዘርፍ ላይ የሚጠበቅ አዎንታዊ ተፅዕኖ

- መደበኛና ከመደበኛ በላይ የሆነ እርጥበት በቂ የአፈር ውስጥ እርጥበት እንዲኖር ያስችላል፤
- የሚጠበቀው እርጥበት የማሳ ዝግጅት በወቅቱ ለመጀመርና ዘር ለመዝራት አመቺ ሁኔታን ይፈጥራል፤
- የበልግም ሰብሎችም ሆኑ ቋሚ ተክሎች ለእድገት የሚያስፈልጋቸውን እርጥበት በበቂ ሁኔታ እንዲያገኙ ይረዳል፤
- ውሃን በማሳ ወስጥና ከማሳ ውጪ ለማሰባሰብና ለማከማቸት ጥሩ አጋጣሚ ይፈጥራል፤ በደረቅ ሰሞናት ጥቅም ላይ ለማዋል ያስችላል፤
- የአፈርና የውሃ ጥበቃ ስራ ለማከናወን ያግዛል፤
- ለእንስሳት የመጠጥ ውሃና የመኖ አቅርቦት እንዲሁም ለግጦሽ ሳር ልምላሜ መሻሻል ጥሩ ሁኔታ ይፈጥራል።
- የመኸር አብቃይ አካባቢዎች ቀድሞ የሚዘሩ የረጅም ጊዜ ሰብሎችን ለመዝራት ያስችላል።

በግብርና ዘርፍ ላይ የሚጠበቅ አሉታዊ ተፅዕኖ

- በተዳፋታማ መሬቶችና በሰብል ማሳዎች ላይ ውሃ መተኛት፣ የአፈር መሸርሸር እና የመሬት መንሸራተት ሊከሰት ይችላል።
- የእርጥበት መብዛት በሰብል ዕድገት እና ምርታማነት ላይ ጉዳት ሊያመጣ ይችላል፤
- የአረም መስፋፋት፣ የሰብል በሽታና ተባይ መከሰት በሰብል ምርታማነት ላይ ጉዳት ሊያሰከተል ይችላል፤
- ተከታታይ ደረቅ ሰሞናት ጋር ተያይዞ በሰብሎች ሁለንተናዊ ብቅለትና ዕድገት ደረጃ ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ ሊያሳድር ይችላል፤

🌞 የግብርና ሚቲዎሮሎጂ ምክረ ሀሳብ

- በሚኖሩ ደረቅ ሰሞናት እርጥበት እጥረት እንዳያጋጥም የዝናብ ውሃን መሰብሰብና ማከማቸት፤

የግብርና፣ ውሃ፣ ጤና ዘርፍ የበልግ 2026 ዓ.ም ወቅት እንቅስቃሴ አዝማሚያ

- የአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች የመኖና የግጦሽ ሳር ማሰባሰብና ማከማቸት፤
- የእርጥበት መብዛት በሚጠበቅባቸው አካባቢዎች ላይ የማፋሰሻ ቦቦችን ማዘጋጀት፤
- የአፈርና የውሃ እቀባ ስራዎችን ማከናወን፤
- በተሰጠው የአየር ሁኔታ ትንበያ መሰረት ለወቅቱ የሚስማማ ዘር መረጣ ማከናወን፤
- የዘር ጊዜን በትንበያው መሰርት አስቀድሞ መወሰንና ዝግጅት ማድረግ፤
- የሰብል ማሰዎችን በቅርበት መከታተል፤
- የግብርና ግብዓቶችን (የጸረ አረምና ጸረ ተባይ መድሀኒቶችን እንዲሁም የሰብል ማዳበሪያዎችን) አጠቃቀም የአየር ሁኔታውን ከግምት ውስጥ በማስገባት በጥንቃቄ መፈጸም፤
- ከኢንስቲትዩ በየዕለቱ የሚወጡ የአየር ሁኔታ መረጃዎችን በቅርበት መከታተልና ምክራ-ሀሳቦችን ተግባራዊ ማድረግ ያስፈልጋል።

4.2 በበልግ 2026 ወቅት የሚጠበቀው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በሚቀጥለው የበልግ ወቅት የበልግ ተጠቃሚ በሆኑት ተፋሰሶች በተለይም በባሮ አካባቢ፣ በአሞ ጊዜ፣ በስምጥ ሸለቆ፣ በገናሌ ዳዋ፣ በላይኛውና በመካከለኛው አባይ እንዲሁም በላይኛው አዋሽ ተፋሰሶች ላይ በጣም ከፍተኛ የገፀ ምድር የውሃ ፍሰት ይኖራቸዋል። በተጨማሪም በአብዛኛው አዋሽ፣ ዋቢ ሸበሌ፣ አይሻ፣ አፋር ደናክል፣ አጋዴንና የላይኛው ተከቤ ተፋሰሶች መጠነኛ የገፀ ምድር ውሃ ፍሰት ይኖራቸዋል። በተጨማሪም በበልግ ወቅት ሊኖር የሚችለውን ተያያዥ ስጋቶችን ለመቀነስ ከወዲሁ ከታች የተዘረዘሩትን የቅድመ ጥንቃቄ መልዕክቶች መተግበር ያስፈልጋል።

በውሃ ዘርፍ ላይ የሚጠበቅ አዎንታዊ ተፅዕኖ

- ✚ መደበኛና ከመደበኛ በላይ የሆነ ዝናብ በተፋሰሶች የገፀ ምድር ውሃ ፍሰት መጠንን ስለሚጨምር በተፋሰሶች ውስጥ የሚገኘውን ብዝሃ ህይወት ያሻሽላል፤
- ✚ የሃይል ማመንጫም ሆነ የመስኖ ግድቦች በመደበኛ ከሚጠበቀው በላይ የውሃ መጠን እንዲኖራቸው ያስችላል፤
- ✚ የወንዞችንና የኩሬዎችን የውሃ መጠን እንዲጨምር በማድረግ የውሃ ክምችት አቅምን ያሳድጋል፤

የግብርና፣ ውሃ፣ ጤና ዘርፍ የበልግ 2026 ዓ.ም ወቅት እንቅስቃሴ አዝማሚያ

✚ ወደ ከርሰ ምድር የሚሰርገውን የውሃ መጠን በመጨመር የከርሰ ምድር የውሃ ሀብት ክምችት አንዲሻሻል ያደርጋል፤

✚ ለመጠጥ ውሃ፣ ለኢንዱስትሪ እና ለኃይል ማመንጫ ተቋማት በቂ የውሃ አቅርቦት እንዲሻሻል ያደርጋል፤

✚ በውሃ አጠር አካባቢዎች የዝናብ ውሃ ለማሰባሰብና ለማከማቸት መልካም አጋጣሚን ይፈጥራል፤

በውሃ ዘርፍ ላይ የሚጠበቅ አሉታዊ ተፅዕኖ

✚ ከመደበኛ በላይ የሆነ ዝናብ ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑ የከተማም ሆነ የገጠር አካባቢዎች ቅጽበታዊ ጎርፍ አደጋ ሊያስከትል ይችላል፤

✚ በወንዝ ዳርቻ አካባቢዎች የሚኖሩ ተጋላጭ በሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች ላይ የህይወት፣ የንብረት እና የመፈናቀል አደጋ ሊያስከትል ይችላል።

✚ ከአፈር መሸርሸርና መታጠብ ጋር ተያይዞ ለደለል ተጋላጭ የሆኑት ግድቦች በደለል የመሞላት ስጋት ሊኖር ይችላል።

✚ የጎርፍ ስጋት ስለሚጨምር የውሃ ብክለት ሊጨምር ይችላል፤

✚ ከፍተኛ የገጸ ምድር የውሃ ፍሰት መጨመር ጋር በመሠረተ ልማት አውታር ላይ ጉዳት ሊደርስ ይችላል።

የውሃ ሚቲዎርሎጂ ምክረ ሀሳብ

✚ የጎርፍ መከላከል እና የቅድመ ጥንቃቄ ስርዓቶችን ማጠናከር፤

✚ ውሃ አጠር በሆኑ አካባቢ የዝናብ ውሃ መሰብሰብና ማከማቸት፤

✚ የከርሰ ምድር ውሃ እንዲመለስ የሚያግዙ የእቀባ ስራዎችን ማከናወን፤

✚ የፍላጎት ቆሻሻ በሚበዛበት ቦታዎች የውሃ ጥራት ቁጥጥርን ማጠናከር፤

✚ የተፋሰስ አስተዳደርን በተቀናጀ ሁኔታ ማጠናከር፤

✚ በከተሞች አካባቢ የውሃ መፋሰሻ ቦቶችን ማጽዳትና መጠገን

የውሃ ብክለት ስጋት ሲኖር የመጠጥ ውሃን አክሞ መጠቀም

4.3 በበልግ 2026 ወቅት የሚኖረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ሊያሳድር የሚችለው የተፅዕኖ

በመጨረሻው የበልግ ወቅት የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑ የደቡብና ደቡብ ምሥራቅ እንዲሁም የመካከለኛው፣ የደቡብ ምዕራብና ጥቂት የምዕራብ ሀገራችን ቦታዎች ላይ ለወባ ትንኝ መፈጠርና መራባት ምቹ የአየር ሁኔታ እንደሚኖር ይጠበቃል። ከዚህም ጋር ተያይዞ በጥቂት የደቡብና የምሥራቅ ኦሮሚያ አካባቢዎች፣ የሲዳማ፣ የደቡብ ኢትዮጵያ፣ የደቡብ ምዕራብና የመካከለኛው ኢትዮጵያ፣ የሶማሌ፣ የጋምቤላ፣ የቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ ምሥራቅ አማራ፣ አብዛኛው አፋር እንዲሁም የድሬዳዋ እና የሀሪሪ ክልል በቀጣዩ የበልግ ወቅት እንደ ወባ እና ደንጉ ለመሳሰሉ በትንኝ ለሚተላለፉ በሽታዎች መከሰት ምቹ የአየር ጠባይ ይኖራቸዋል። በተለይም የዴንጉ ትኩሳት በሽታ በድሬዳዋ፣ በአፋር፣ በሶማሌ፣ በምሥራቅ ኦሮሚያ እና በአፋር አጎራባች የምሥራቅ አማራ ቦታዎች ላይ የመፈጠር እድላቸው ከፍተኛ ነው። በተጨማሪም በቀጣዩ በልግ ወቅት አብዛኛው የሀገራችን ክፍሎች ከመደበኛ በላይ ዝናብ የሚጠበቅ በመሆኑ እንደ ኮሌራ የመሳሰሉ የውሃ ወለድ በሽታ የመከሰት እድል ስለሚኖራቸው የሚመለከታቸው የዘርፉ አካላት ከወዲሁ አስፈላጊውን ጥንቃቄ በማድረግ የማህበረሰቡን ተጋላጭነትን የሚቀንሱ ተግባራትን ከወዲሁ ማከናወን ያስፈልጋል።

በሌላ በኩል በመጨረሻው በልግ የሚኖረውን የከፍተኛ ሙቀት እና የከፍተኛ የምዝን አየር እርጥበት በሰው ልጆች እና በእንስሳት ምቹትና ጤንነት ላይ ሊያሳድር የሚችለውን ተጽዕኖ ስንመለከት፣ በአብዛኛው የአፋር፣ ደቡባዊ ሶማሌ፣ ጋምቤላ፣ ቤንሻንጉል ጉሙዝ እና አጎራባች የምዕራብ አማራ ዝቅተኛ ቦታዎች ላይ ከፍተኛ የሆነ አስጨናቂ የሙቀት ሁኔታ የሚኖር በመሆኑ የሚመለከታቸው አካላት ይህን ከፍተኛ አስጨናቂ የሙቀት ሁኔታ ለመቋቋም የሚያስችሉ የቅድመ ጥንቃቄ ዝግጅት እንዲያደረጉና ተጋላጭነትን እንዲቀንሱ የሚያስችሉ ስራዎችን ከወዲሁ ማከናወን እንደሚያስፈልግ ኢንሱቲትዩቱ ይጠቁማል።

በጤና ዘርፍ ላይ የሚጠበቅ አዎንታዊ ተፅዕኖ

- ከውሃ እጥረት ጋር የተያያዙ የጤና እክሎች ይቀንሳል፤
- የእንስሳት የመኖና የመጠጥ ውሃ አቅርቦት ስለሚጨምር ጤናማ የሰውነት አቋምና ምርታማነት እንዲኖራቸው ያደርጋል፤

➤ የእንስሳት በሽታ ተጋላጭነት ይቀንሳል፤

በጤና ዘርፍ ላይ የሚጠበቅ አሉታዊ ተፅዕኖ

➤ የሚጠበቀው እርጥበት እና ሙቀት ለወባ ትንኝ መፈጠርና መራባት ምቹ ሁኔታ ሊፈጥር ይችላል፤

➤ የዴንጉ ትኩሳት በሽታ በተለይ በድሬዳዋ፣ በአፋር፣ በሶማሌ፣ በምሥራቅ ኦሮሚያ እና አጎራባች አካባቢዎች ስጋት ይኖራል፤

➤ ከጎርፍ ክሰተት ጋር ተያይዞ የውሃ ብክለት ሊኖር ስለሚችል እንደ ኮሌራ የመሳሰሉ የውሃ ወለድ በሽታ ሊያጋጥም ይችላል፤

➤ ከፍተኛ የሙቀት ጫና (Heat Stress) በተለይም በቆላማ አካባቢ በሚኖሩ የማህበረሰብ ክፍሎች ላይ የጤና ጫና ሊያሳደር ይችላል፤

➤ ከእርጥበት መብዛት ጋር ተያይዞ በግጦች ማሳዎች ላይ የሚተኛ ውሃ ለእንስሳት ጤንነት ጉዳት ሊያሰከትል ይችላል፤

የጤና ሚቲዎርሎጂ ምክረ ሃሳብ

➤ በቀጣይ በልግ ስለሚኖሩ የጤና ስጋቶች ለማህበረሰቡ ግንዛቤ ማስጨበጥ

➤ የወባ ትንኝ መራቢያ ስፍራዎችን ማጽዳት

➤ በፀረ ወባ ኬሚካል የተነከረ አጎበር መጠቀም

➤ የቤት ውስጥ የፀረ ወባ ትንኝ ኬሚካል መርጨት

➤ ከፍተኛ አሰጠናቂ ሁኔታዎችን ተጋላጭነት መቀነስ፣ በቂ ውሃ መጠጣት፣ በቂ እረፍት ማድረግ፣ በተለይ ህፃናት፣ አረጋውያን እና ነብሰ ጡር እንዲሁም ከቤት ውጭ የሚሰሩ ሰራተኞች ላይ ልዩ ጥንቃቄ ማድረግ

➤ በውሃ የተሞሉ የግጦሽ ማሳዎች ላይ እንስሳትን አለማሰማራት

➤ ከኢንሰቲትቱ በየጊዜው የሚወጡ የአየር ሁኔታ መረጃዎችን በቅርበት መከታተልና ምክረ ሀሳቦችን ተግባራዊ ማድረግ፤

የኢንስቲትዩቱ ዓላማ፣ ራዕይ፣ ተልዕኮ እና እሴቶች

የኢንስቲትዩቱ ራዕይ

ለኢትዮጵያ ማህበራዊና ዘላቂ ኢኮኖሚያዊ ልማት እና ከአየር ሁኔታና ጸባይ ጋር የተያያዙ አደጋዎችን ለመከላከል ጉልህ አስተዋፅኦ የሚያደረግ ዓለም-አቀፍ ደረጃን የጠበቀ የሚዎሮሎጂ አገልግሎት የሚሰጥ ተቋም ሆኖ ማየት፤

የኢንስቲትዩቱ ተልዕኮ

የከባቢ አየር መረጃዎችን በማሰባሰብ፣ በማደራጀት፣ በመተንተንና በማጥናት ለአገሪቱ የልማት እንቅስቃሴዎች ለእርሻ፣ ለውሃ፣ ለትራንስፖርት፣ ለዲዛይን፣ ኮንስትራክሽን እና ለህይወትና ንብረት መጠበቅ እገዛ የሚያደርግ የሚቲዎሮሎጂ አገልግሎት መስጠት፤

የኢንስቲትዩቱ ዕሴቶች

- ✚ ጥራት ያለው ወቅታዊና አስተማማኝ የሆነ የሚቲዎሮሎጂ መረጃ የአገልግሎታችን መለያ ነው፡፡
- ✚ በቡድን መስራትና ለሙያችን ታማኝ መሆን መመሪያችን ነው፡፡
- ✚ የአየር ሁኔታና ጠባይ ተፅዕኖዎችን አስቀድሞ መተንበይ የብቃታችን መለኪያ ነው፡፡

የኢንስቲትዩቱ ዓላማ

ኢንስቲትዩቱ ሲቋቋም የሚከተሉት ዓላማዎች ተሰጥተውታል፡፡

- ✚ የሚቲዎሮሎጂ አገልግሎት መስጠት
- ✚ አየር እንዳይበከል መቆጣጠርና የተፈጥሮ ሚዛኑም እንዳይዛባ መጠበቅ እና
- ✚ ኢትዮጵያ ሚቲዎሮሎጂን በሚመለከት ረገድ በዓለም አቀፍ ስምምነቶች መሠረት ያለባትን ግዴታ በተሻለ አኳኋን መወጣት ናቸው፡፡

ማስታወሻ

- ✚ በዚህ መጽሔት ውስጥ የተጠቀሰው የጊዜ አቆጣጠር እንደ አውሮፓውያን አቆጣጠር መሆኑን እንገልጻለን፡፡
- ✚ በየጊዜው እየተሻሻሉ የሚወጡ መረጃዎች በኢንስቲትዩቱ ድህረ ገፅ ላይ ማግኘት ይቻላል፡፡

የተቋሙ ስልክ +251 115 538 394

ደህረ ገጽ www.ethiomet.gov.et Email emi@ethiomet.gov.et

በቴሌግራም <https://t.me/wrfmodel>